

Catalunya Cristiana

f/catalunyacristiana

instagram catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catalunyacristiana.bsky.social

@catorcristiana

youtube catalunya cristiana

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

© Vatican Media

2404

9 772938 223004

Sota el signe de la pau i la unitat

Lleó XIV abraça Turquia i el Líban en el seu primer viatge apostòlic, del 27 de novembre al 2 de desembre

P 8-15

A la trobada ecumènica i interreligiosa a Beirut, l'1 de desembre, es va plantar i es va regar una olivera com a símbol de força i perseverança.

L'ENTREVISTA

Coneixem l'Oficina del Ministeri de Salut Mental de la diòcesi de Phoenix (EUA), de la mà de la seva directora, Mary Permoda

P 26-29

CULTURA

El Pessebre Vivent de Corbera, cita imprescindible per Nadal

P 39

SUMARI

14 DESEMBRE 2025

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	16
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

47

“Gaudí pertany a aquell grup de persones que viuen per servir Déu i els altres”

Xavier Cuevas parla sobre la relació de l'arquitecte amb la música

18-19

Centenari de la torre de Bernabé

La Sagrada Família celebra l'efemèride amb un acte festiu i d'agraïment a Gaudí

20-21

Vuitanta anys del P. Enric Puig

L'església del Sagrat Cor acull la commemoració del jesuïta

36

El símbol de fe de Nicea-Constantinoble

Sebastià Janeras analitza la fórmula del Credo

EDITORIAL

Aprofundir el Credo

El primer viatge apostòlic de Lleó XIV, herència de Francesc, veïa motivat per la celebració dels 1.700 anys del Concili de Nicea. Ha estat el 27 de novembre a l'actual Iznik, a Turquia, a prop de les excavacions arqueològiques de l'antiga basílica de Sant Neòfit. Allí els representants i caps de les Esglésies de diferents denominacions cristianes, juntament amb el Patriarca Ecumènic Bartomeu i el papa Lleó XIV, han evocat el Credo que va emanar de Nicea. Els 1.700 anys de Nicea, el primer Concili ecumènic de la història —que aquí el vam commemorar el 10 de maig a la Sagrada Família—, ha fet que molts fidels pareixin més atenció al Credo que, amb el complement del Concili de Constantinoble del 381, continuem professant i resant totes les esglésies i comunitats cristianes.

Ha estat per tant una oportunitat d'aprofundir en aquesta professió de fe —el credo llarg— i de tenir ben present que, més enllà de les posteriors divisions, totes les Esglésies cristianes som “l'única i universal Comunitat dels deixebles de Crist al món” (carta apostòlica *In unitate fidei*).

En aquest sentit, l'endemà, el Papa va signar una declaració conjunta amb el Patriarca Bartomeu perquè la celebració de Nicea no quedi com un mer record d'un esdeveniment històric, sinó que sigui ocasió d'“inspirar passos nous i valents en el camí cap a la unitat”. Passos valents perquè es faci realitat la proclama que evoquem amb especial èmfasi durant l'Octavari de Pregària per a la Unitat dels Cristians: “Que tots siguin u” (Joan 17,21).

CALENDARI 2026

En el proper número, especial Nadal, trobareu el calendari 2026, dedicat a l'Any Gaudí

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (48 NÚMEROS)

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

--	--	--	--

ENTITAT

--	--	--	--

OFICINA

--	--	--	--

DC

--	--

COMPTE

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DATA (DD/MM/AA)

--	--	--	--	--	--

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana a les Xarxes

EVA FERNÁNDEZ

@evaenlaradio

04/12/2025

Corresponsal de la Cope al Vaticà

El Vaticà descarta la possibilitat d'admetre dones al diaconat, entès com un grau del sacrament de l'Orde, però no tanca el debat. Assegura que de moment "no és possible formular un judici definitiu, com en el cas de l'ordenació sacerdotal"

JOSÉ MARÍA OLAIZOLA

@jmolaizola

04/12/2025

Sacerdot, jesuïta, sociòleg

Si una cosa ens diu l'Advent és que el Déu de les promeses ens ha parlat d'amor. I les seves promeses no són brindis al sol, paraules buides o missatges efímers

F. XAVIER VILA

@VilaFx

29/11/2025

Conseller de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya

Gràcies, mossèn Ruai, en nom de la infinitat de catalans que van poder aprendre amb les vostres obres el que l'escola franquista els havia negat

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

LA BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ, UN REFERENT

La solemnitat de la Immaculada es va viure el 8 de desembre amb gran devoció popular i molta reflexió al voltant d'aquesta advocació mariana. "És l'inici de la història de la salvació, perquè Maria Immaculada és l'aurora de la qual sortirà aviat Jesús, el salvador." Així es va expressar Joan Bladé, vicari de la basílica de la Puríssima Concepció de Barcelona, dijous 4 de desembre en una entrevista al programa *Sense distància*.

Joan Bladé va destacar que els dies 7 i 8 "s'han viscut amb molta intensitat, amb la novena i altres grans actes,

principalment les misses solemnes de diumenge 7 i l'endemà, amb un cor que va interpretar la Missa Pro Europa de Jacques Berthier". A més, el vicari va comentar que "enguany s'exposa a la Concepció el pessebre de sempre, visitat sobretot per la mainada, i un de nou d'origen alemany dintre del temple". Bladé va recordar que la parròquia "promociona les Vespres tots els diumenges a les 19 hores" i que "són especials les de la solemnitat de la Immaculada, aquest any amb la participació del cardenal Joan Josep Omella".

Zoom MACIÀ GRAU

© Biblioteca de Catalunya

La Biblioteca de Catalunya ha adquirit el *Llibre d'hores de la família Gralla*, un manuscrit de luxe, en llatí, bellament il·luminat i produït a Barcelona entre 1501 i 1525. Inclou escenes miniaturades de la vida de Jesucrist, obra del prestigiós artista italià Giacomo Smeraldo Dotavanti, i és un testimoni bibliogràfic i artístic excepcional del Renaixement a Catalunya. El *Llibre d'hores de la família Gralla* s'inicia amb un calendari que inclou sants de la diòcesi de Barcelona, amb menció a santa Eulàlia. El segueixen diverses seqüències de lectures de la Passió i dels Evangelis, així com les hores de la Verge, secció central i destacada d'aquest volum, i textos i pregàries per seguir la litúrgia de les hores en què es dividia la jornada.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

15 de desembre del 2005

El Parlament espanyol aprova la primera llei antitabac

Contrapunt

Llibreteràpia

JORDI NADAL
Fundador i director
Plataforma Editorial

Hi ha llibres que m'han canviat, d'alguna forma, la vida

Què fariem sense els llibres? Podríem, segur, viure una vida quasi completa. Però, quan llegim, convidem a taula persones que no coneixem, éssers humans que ens parlen de les seves vides.

Quan llegim, si tenim el cor i la ment oberts, arribem a tenir un horitzó més ample. Escoltem altres veus que, amb sinceritat, ens comparteixen les seves preocupacions, alegries i tristesses.

Llegir és, a cops, posar-se a la pell de l'altre. Ens ajuda a entendre millor coses que potser no hem experimentat. O que ens han arribat o passat

d'una manera diferent. Ens ajuda a créixer, perquè ens ajuda a dubtar, a preguntar-nos, a intentar trobar respostes.

El grec antic té una paraula per a la mirada concreta: *skopos*. I una per a una mirada ampla, *horao*. La mirada concreta fa servir el telescopi i el microscopi. La mirada ampla és panoràmica. Una és una mirada més pràctica. L'altra, més humana, filosòfica, intensa i, potser fins i tot, espiritual.

Quan estimem, vivim més intensament. Quan llegim, també. Quan llegim, aprenem. Els llibres ens en-

senyen el camí a, si tenim sort, descobrir una manera de créixer i arribar a ser una millor versió de nosaltres.

Llegeixo i m'estovo. Llegeixo i creixo. Llegeixo i en gaudeixo. Visc i revisc. Educo la meua mirada. Em puc commoure. Hi ha llibres que m'han canviat, d'alguna forma, la vida.

Cada cap d'any faig una petita llista de llibres que he descobert durant els 12 mesos. La publico a la meua pàgina web. És la meua manera de donar les gràcies.

Llegeixo i estic en companyia. Creixo. M'estovo, em faig i em desfaig. Estimo més la vida. ■

Notes miscel·lànies sobre el Seminari Conciliar de Barcelona

“Ángeles del Seminario”, una revista per a les noies de Barcelona

DANIEL GIL SOLÉS
Coordenador tècnic de la
Biblioteca Pública Episcopal
del Seminari de Barcelona

Nou d'aquestes nenes podien cantar en les celebracions litúrgiques

La publicació de revistes ha estat una constant en la tasca pastoral, vocacional i de formació que des dels seus inicis ha exercit el Seminari Conciliar de Barcelona. A banda d'aquesta tasca, les revistes també són un reflex dels valors de la societat de l'època, esdevenint així una important eina d'anàlisi sociològica i cultural. Una d'aquestes revistes fou *Ángeles del Seminario* (a partir del número 67 aparegué amb el títol *Ángeles del Seminario: Órgano de la obra de las vocaciones sacerdotales de la Diócesis de Barcelona*). Escrita en castellà, es va editar entre els anys 1941 i 1955, i

tenia la peculiaritat que estava adreçada expressament a les nenes de la ciutat, amb l'objectiu d'apropar-les al Seminari i fer-les participar en les seves activitats. De fet, les noies que se subscriuïen a la revista rebien el nom d'Ángeles del Seminario. D'aquí el títol de la revista. Les que feien aquest pas havien de ser nenes de fins a quinze anys, i que segons llegim a la revista, “*ofrecen sacrificios, oraciones y limosnas por el fin altísimo del Seminario*”. Hi havia, a més, una manera més intensa de participar en les activitats del Seminari: nou d'aquestes nenes podien formar un cor angèlic i cantar

en les celebracions litúrgiques.

Pel que fa a l'aspecte físic de la revista, aquesta variava sempre d'entre dues a quatre pàgines; els textos eren sempre curts, accessibles i amb un llenguatge comprensible i adaptat al públic al qual es dirigia. Respecte el contingut, sempre amb abundants il·lustracions, s'hi poden trobar passatges de la Bíblia, historietes de la vida quotidiana amb una finalitat clarament moralitzant i adoctrinadora, concursos literaris, i especialment campanyes Pro-Seminari, que tenien com a objectiu recol·lectar ajudes econòmiques per al Seminari. ■

Muntar el pessebre ens ajuda a meditar sobre el misteri de Nadal. És una preciosa catequesi sobre el naixement de Jesús

Fem un pessebre a casa

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Ens trobem a pocs dies de la celebració de Nadal. Estic segur que molts de vosaltres, com cada any, esteu ja preparant amb alegria el pessebre. Muntar el pessebre ens ajuda a meditar sobre el misteri de Nadal. És una preciosa catequesi sobre el naixement de Jesús. Avui voldria referir-me a dues entranyables figures del pessebre que sovint passen desapercibudes: el bou i la mula.

Si busquem el bou i la mula a l'Evangeli no en trobarem ni rastre. Tanmateix, sí que els trobarem en una antiga tradició que explica que, el tercer dia després del naixement de Jesús, Maria va sortir d'una gruta, va entrar en un estable i va posar el Nen Jesús en una menjadora. Allà hi havia un bou i una mula que, en veure el Nen, l'adoraven sense parar (*Evangeli de Pseudo-Mateu* 14,1). L'autor d'aquesta antiga tradició ens remet

a un text del profeta Isaïes. El profeta diu: "Un bou coneix el seu propietari, i un ase, l'estable del seu amo, però a mi, Israel no em coneix, el meu poble m'ignora" (Is 1,3).

El bou i la mula coneixen el Senyor. Conèixer Déu a la Bíblia implica tenir una experiència personal amb Ell, obrir el cor a algú que per amor s'ha fet un de nosaltres. Déu ha vingut al nostre món com un infant petit, pobre i humil. S'ha fet tan proper que, fins i tot, podem tractar-lo de tu.

Crist també vol conèixer-nos. Ell és el Bon Pastor que coneix pel seu nom cadascuna de les seves ovelles. Certament, tenim un pastor meravellós que ens vol cuidar amb amor, que ens anima a seguir-lo, a tenir els seus mateixos sentiments, a estimar com Ell estima.

Déu vol que el coneguem i que hi intinem. I no només això, sinó que també vol que el reconeguem en els nostres germans, sobretot en els més pobres i vulnerables. Déu vol entrar a la nostra vida, no a través de l'intel·lecte amb una teoria interessant, sinó a través dels petits gestos d'amor, de la senzillesa de la vida de cada dia.

Les representacions medievals de Nadal ens mostren el bou i la mula amb un rostre gairebé humà. I és que els qui van crear aquelles imatges volien transmetre'ns que el bou i la mula representen tota la humanitat. Si ens hi fixem bé, veurem que aquests dos animals contempen Jesús amb els ulls ben oberts. També nosaltres necessitem que Déu ens obri els ulls davant la seva llum. El bou i la mula simbolitzen tots aquells que volen estar al costat de Jesús, donar-li caliu i seguir les seves petjades; aquells que són capaços de romandre serenament al costat de Jesús.

Benvolguts germans i germanes, aquests dies, quan posem al nostre pessebre les figures del bou i la mula, demanem a Déu que ens ajudi a conèixer i a seguir Crist de més a prop. Demanem-li que ens ajudi a no deixar-nos atrapar per la indiferència, que els nostres cors vibrin davant del seu amor i de la seva presència entre nosaltres, especialment entre els pobres, necessitats i exclosos. Que la Mare de Déu i sant Josep ens acompanyin en el camí que porta al Nadal, que porta a Betlem. ■

El motiu principal del primer viatge del seu pontificat ha estat la commemoració dels 1.700 anys del Concili de Nicea

LLEÓ XIV PROCLAMA LA PAU I LA UNITAT AL PRÒXIM ORIENT

ÁNGELES CONDE

Ciutat del Vaticà

El Papa “va heretar” el viatge a Nicea del seu predecessor, Francesc, el qual tenia programada aquesta visita per al mes de maig. No va poder ser i va ser Lleó XIV qui va recollir la invitació per celebrar el 1.700 aniversari del Concili de Nicea a terres turques. A aquest país va afegir el Líban al seu itinerari. Francesc també desitjava viatjar al país dels cedres. Ho havia anunciat en diverses ocasions i durant el seu pontificat va haver-hi diferents intents, però la situació al país cada vegada era més insostenible, especialment des de l'explosió del port de Beirut. A això es va sumar l'enquistament polític que va provocar que el Líban no pogués formar un govern estable en més de dos anys.

© Vatican Media

El Papa va dedicar una part de la seva agenda a la residència de les Germanetes dels Pobres a Turquia.

Turquia i el Líban són terres estimades pels Pontífexs. Quatre papes abans que Lleó havien visitat Turquia. Tres, el Líban.

Si hi ha una paraula que defineixi el viatge a Turquia és “ecumenisme”. El Sant Pare va aterrar el 27 de novembre a Ankara, primera etapa del viatge. Com és habitual, la primera jornada del Pontífex a un país va estar dedicada a les autoritats civils. Des del 2014, Turquia no rebia un Papa. L'amfitrió, aleshores com ara, va ser Erdogan.

Després de la visita al mausoleu de Mustafa Kemal Atatürk, el pare de la Turquia moderna, Lleó XIV va anar al Palau presidencial per reunir-se amb el president turc. Va ser rebut per un destacament de cavalleria i amb tots els honors i, en el seu encounter privat, van parlar d'Ucraïna, Gaza i migracions. Després, el Pontífex es va adreçar a les autoritats turques, els membres de la societat civil i els components del cos diplomàtic acreditat davant d'Ankara. En la seva intervenció va reivindicar la

importància dels cristians a Turquia, país massivament musulmà on els catòlics només són uns 33.000. L'Església catòlica no té personalitat jurídica a Turquia i l'Estat només reconeix jurídicament com a minoria els cristians apostòlics armenis, els ortodoxos grecs i els jueus. A la pràctica, suposa que els catòlics no poden construir noves esglésies.

Lleó XIV va insistir que la Santa Seu desitja cooperar “en la construcció d'un món millor amb l'aportació d'aquest país, que constitueix un pont entre Orient i Occident, entre Àsia i Europa, i una cruïlla de cultures i religions”.

REBUDA CALOROSA DE LA COMUNITAT LOCAL

Des d'Ankara, el Successor de Pere va viatjar a Istanbul per prosseguir amb la seva agenda. La seva segona jornada va començar amb la seva trobada amb l'Església local a la catedral de l'Esperit Sant, on els fidels el van acollir calorosament. “La història que ens precedeix no és

simplement per recordar i després arxivar en un passat gloriós, mentre observem resignats com l'Església catòlica s'ha reduït numèricament. Al contrari, som convidats a adoptar la mirada evangèlica, il·luminada per l'Esperit Sant”, els va dir el Papa, que també els va recordar que “la lògica de la petitesa és la veritable força de l'Església”. Per això, els va animar a continuar sent “llavor i llevat del Regne”.

El Papa es va reunir de forma privada amb el gran rabí de Turquia i va visitar una residència d'ancians. Va conèixer la tasca de la Llar d'Ancians de les Germanetes dels Pobres a Istanbul, on unes poques religioses s'ocupen de la cura de 60 ancians abandonats o malalts, de diferents nacionalitats i religions. Entre ells hi ha un bisbe agustí, Louis Pelâtre, vicari apostòlic emèrit d'Istanbul al qual Lleó XIV va saludar amb gran afecte. La religiosa responsable de la llar va donar les gràcies al Papa per la seva visita perquè “reflectia l'amor de Crist pels més vulnerables i obli-

Lleó XIV durant la visita a la Mesquita Blava d'Istanbul.

datos membres de la societat". De la seva banda, el Pontífex va pronunciar un discurs en el qual va lamentar la manca de respecte cap a la gent gran.

Després d'aquesta emotiva visita, Lleó XIV es va traslladar en helicòpter a Iznik, l'antiga Nicea. El govern turc va posar l'aparell a disposició del Papa. Per això, el Pontífex va voler agrair personalment el desplegament que les autoritats van disposar per a la seva visita. Una de les mesures més contundents va ser la seguretat impressionant en cada esdeveniment. Els carrers es van tancar al pas del papa Lleó i als llocs de culte es va extremar la vigilància. De fet, segons la premsa turca, a Iznik va ser interceptat per la policia Ali Agca, qui va atemptar contra Joan Pau II. Agca va declarar que volia parlar uns minuts amb Lleó XIV.

El Pontífex es va trobar, per tant, una Iznik blindada. Hi va recalar per celebrar el motiu principal del viatge, la commemoració dels 1.700 anys del Concili de Nicea. Amb el llac Iznik de fons i el sol a punt de pondre's per

darrere les ruïnes de la basílica de Sant Neòfit, els representants i caps de les Esglésies de diferents denominacions cristianes, juntament amb el patriarca ecumènic Bartomeu i el papa Lleó XIV, van evocar el Credo que va emanar de Nicea. Van proclamar la seva "unió comuna en una fe i en un baptisme" per expressar la seva voluntat de continuar caminant en la unitat i així posar fi "a l'escàndol de les divisions". El Papa va parlar d'aquest escàndol en la seva intervenció, en la qual va recordar que el Credo nicè és un vincle que ja uneix tots els cristians. Va afirmar que els cristians reconciliats poden donar un testimoni millor de Crist en un món ferit pels conflictes.

Lleó XIV també va visitar la Mesquita Blava d'Istanbul, tot i que, a diferència de Benet XVI o Francesc, va preferir no pregar al seu interior. Després va prosseguir amb la tercera jornada i va visitar l'església siroortodoxa de Mor Ephrem, el primer i únic temple cristià construït a Turquia en els darrers 100 anys. En aquest temple va mantenir una trobada privada amb els altres patriarques i representants cristians amb els quals va ser a Iznik. La jornada es va completar amb una trobada a l'església patriarcal de Sant Jordi, la seu del patriarcat ecumènic de Constantinoble. Allà va participar en la Doxologia juntament amb Bartomeu. Tots dos van subscriure una declaració conjunta en la qual van constatar la seva voluntat de caminar "amb determinació ferma per la via del diàleg, en l'amor i en la veritat cap a la restauració anhelada de la comunió plena entre les nostres Esglésies germanes". A més, sostenen que "la fita de la unitat cristiana inclou l'objectiu de contribuir a la pau entre tots els pobles" i condemnen la instrumentalització de la religió i el nom de Déu amb finalitats violentes.

Més tard, Lleó XIV va celebrar missa per a catòlics de Turquia en un gran recinte ple amb unes 4.000 persones, també arribades d'altres punts del Pròxim Orient. En l'homilia va exhortar els fidels a ser ponts entre els membres de les seves comunitats, entre les altres confessions cristianes i entre les altres religions. En la seva quarta i darrera jornada, el Papa va voler seguir tenint gestos ecumènics. Va visitar la comunitat armènia a la seva catedral i després va

tornar a la seu del patriarcat ecumènic de Constantinoble per participar en una Divina Litúrgia amb motiu de la festivitat de Sant Andreu, pare de l'Església ortodoxa. Des la trobada del 1964 entre Pau VI i el patriarca Atenàgoras, que va marcar la fi d'una enemistat de 1.000 anys, una delegació ortodoxa participa a Roma en les celebracions per Sant Pere i Sant Pau i una de vaticana fa el mateix a Istanbul per Sant Andreu. En acabar la Divina Litúrgia, el Successor de Pere i el d'Andreu van impartir conjuntament la benedicció ecumènica. L'abraçada entre tots dos va ser el gest que va posar la cirereta al viatge i que va simbolitzar el pas endavant en el camí de la unitat albirat la tarda anterior a la històrica Nicea.

EL LÍBAN, CONSTRUCTOR DE PAU

A Turquia no hi va haver carrers amb multituds ni passeig en papamòbil, però al Líban, sí. El Papa va recalar en un país dels cedres ferit per la crisi econòmica crònica, l'explosió del port de Beirut i la nul·la justícia contra els responsables i la guerra amb Israel. Tot i que ja es podria dir que la visita de Lleó XIV al Pròxim Orient i la seva petició contínua de pau ha donat un primer fruit i és que, per primer cop des del 1991, Israel i el Líban mantindran converses de pau.

Lleó XIV va arribar en una Beirut plujosa, però el clima advers no va ser capaç de desanimar els fidels que li van oferir una rebuda espectacular. Al país dels cedres, el Pontífex va tenir un autèntic bany de masses en cadascun dels esdeveniments. Com a Turquia, la primera jornada va transcórrer entre les autoritats civils. La configuració política del Líban és particular. Per Constitució, el president ha de ser cristià, el primer ministre musulmà sunnita i el president del parlament musulmà xiïta. Lleó XIV va departir amb cadascun d'ells i després va pronunciar el primer discurs. Va assegurar que els libanesos són un poble que no es rendeix i que sap renéixer amb valor. Això els fa constructors de pau i pacificadors. També va instar les autoritats a no allunyar-se de les necessitats del seu poble i a treballar per evitar la diàspora, sobretot, entre els més joves perquè "no se sentin obligats a abandonar la seva terra i emigrar". Abans de marxar

PROPERA DESTINACIÓ, ALGÈRIA?

Lleó XIV no va trencar amb la tradició de la roda de premsa a l'avió papal. De fet, en va fer dues i, fins i tot, responent les preguntes dels periodistes durant el recorregut tradicional que el Papa fa per l'avió saludant els informadors que l'acompanyen. Preguntat si els espanyols poden tenir l'esperança d'una visita a Espanya, el Papa va respondre que poden tenir "més que una esperança". Qui sap si aquesta propera visita es pugui donar el 2026 amb Barcelona com a destinació principal amb motiu de la finalització de la Torre de Jesucrist de la Sagrada Família i una possible beatificació d'Antoni Gaudí. Però va confessar que potser el seu pròxim viatge immediat es produeixi a Algèria, rere les petjades de sant Agustí. Després de finalitzar la visita a terres turques, el Papa va voler respondre dues preguntes relacionades amb el paper d'Ankara com a mitjancera en els conflictes d'Ucraïna o Gaza. Per al Papa, Turquia exemplifica com les religions poden viure en pau i pot contribuir a la pau en tots dos conflictes gràcies a la influència d'Erdogan. Durant aquest trajecte, Lleó XIV va voler revelar que, en la seva reunió amb els caps i representants de les altres Esglésies cristianes a l'església siroortodoxa de Mor Ephrem, es va parlar d'una nova gran trobada ecumènica a Jerusalem el 2033 amb motiu del bimil·lenari del naixement de Crist.

Durant les trobades amb la premsa a l'avió papal es va mostrar tranquil, loquaç i xerraire, tant que ho va fer en anglès, espanyol i italià.

El Pontífex va reiterar que vol que el seu proper viatge sigui a Algèria on "sant Agustí és molt respectat com a fill de la pàtria". Lleó XIV considera que aquesta és una bona destinació a més, perquè també permetria continuar amb el diàleg "entre el món cristià i el món musulmà". Va afegir que també vol visitar Amèrica Llatina properament i que el país escollit seria, sens dubte, el Perú. A preguntes dels periodistes, el Papa també va parlar d'alguns aspectes del seu viatge, de Veneçuela, d'Ucraïna i de qüestions més personals.

Va assegurar que està convençut que la pau és possible al Pròxim Orient i que ell prosseguirà els contactes amb els líders mundials encarregats que així sigui. Fins i tot preguntat si havia tingut contacte amb algun representant de Hezbollah, el Papa va aclarir que s'havia reunit al Líban amb "representants de diferents grups que representen autoritats polítiques, persones o grups que tenen alguna cosa a veure amb els conflictes interns o fins i tot internacionals a la regió". Sobre la invasió russa d'Ucraïna, va afirmar que qualsevol pla de pau ha d'incloure Europa i ha de ser "una pau justa". Sobre Veneçuela, davant la intenció de Trump d'intervenir militarment, el Pontífex va advocar per una solució dialogada. Va indicar que, juntament amb el nunci i la Conferència Episcopal Veneçolana, "estem cercant formes per calmar la situació". Va parlar a més de les pors d'alguns a Europa davant la que consideren una amenaça de l'islam per a la identitat cristiana. El Pontífex va posar com a exemple de convivència el Líban i va afirmar que aquestes pors venen provocades pels qui "estan en contra de la immigració". Per això, va apel·lar a la unitat i a la fraternitat.

El desembre Lleó XIV compleix set mesos de pontificat i el conclave també va ser una tema de la roda de premsa. Va explicar que la seva idea, fins fa poc més de dos anys, era de jubilar-se. Després va ser cridat a Roma i després va morir Francesc. Ell va començar a ser favorit al conclave: "Vaig respirar fondo i vaig dir: 'Som aquí, Senyor, tu ets el cap, tu guies el camí.'" A més, va explicar que hi ha un llibre que defineix molt bé la seva espiritualitat: *La pràctica de la presència de Déu*, escrit pel germà Llorenç, un carmelita francès que va viure al segle XVII.

© Vatican Media

a descansar després d'una jornada extenuant, el Papa va voler visitar unes carmelites. La primera jornada completa del Pontífex a Beirut va començar en un indret molt estimat pels libanesos i per tots els cristians del Pròxim Orient: el monestir de Sant Maró a Annaya, on hi ha enterrat sant Xarbel Marklūf. El Papa va resar davant la seva tomba i, en un discurs breu, va assegurar que sant Xarbel va ensenyar "la pregària als qui viuen sense Déu, el silenci als qui habiten enmig del bullici, la modèstia als qui viuen per aparentar i la pobresa als qui busquen les riqueses". Després va anar a un altre dels indrets més estimats pels libanesos, cristians i musulmans: el santuari de Nostra Senyora del Líban a Harissa. Allà es va reunir amb l'Església libanesa en una trobada en la qual agents de pastoral i sacerdots van explicar al Pontífex la duresa de la realitat libanesa. El país dels cedres en aquests anys ha acollit aproximadament dos milions

Un dels moments més emotius, la pregària al port de Beirut.

de refugiats de la regió, tenint poc més de quatre milions d'habitants. Tot això tenint en compte que té un col·lapse econòmic i amb un Estat pràcticament inoperant. En una visita posterior a un hospital psiquiàtric va poder comprovar de primera mà l'obra ingent de l'Església al Líban, antigament conegut com "la Suïssa del Pròxim Orient" per l'alt nivell de vida de què gaudien els habitants.

Lleó XIV també va participar en una trobada ecumènica i interreligiosa celebrada a la plaça dels Màrtirs de la capital. "En una època en la qual la convivència pot semblar un somni llunyà, el poble libanès, tot i abraçar diferents religions, s'erigeix com un recordatori poderós del fet que la por, la desconfiança i els prejudicis no tenen la darrera paraula, i que la unitat, la reconciliació i la pau són possibles", va dir el Pontífex. A la tarda es va reunir amb els joves a la seu patriarcal de Bkerké. 15.000 nois i noies, no només del Líban, van par-

ticipar en l'esdeveniment en el qual el Papa els va demanar que siguin "la saba de l'esperança" del país dels cedres. Els va convidar a canviar el curs de la història per projectar plegats "un futur de pau i desenvolupament" i construir un món millor del que han trobat.

Els libanesos lluiten per això i per la justícia per a les víctimes de l'explosió del port de Beirut del 4 d'agost del 2020. La desídia i la negligència van provocar que s'emmagatzemessin durant anys a les sitges del port materials químics perillosos que van explotar i van deixar un rastre terrible de mort i destrucció. La justícia no ha arribat i, de fet, diferents exponents de la societat libanesa, entre ells el mateix patriarca maronita, han denunciat obstrucció i manca de voluntat política per depurar responsabilitats. A l'epicentre de la tragèdia, el Papa va pregar uns instants i va consolar diferents familiars de les víctimes que li van mostrar fotografies dels seus éssers estimats. En aquell lloc dolorós va celebrar una Eucaristia multitudinària de comiat a la qual van assistir uns 150.000 fidels. Lleó XIV a l'homilia va convidar els libanesos a trobar la llum que brilla en la profunditat de la nit, malgrat la pobresa, el patiment, la crisi econòmica, la paràlisi política o la violència.

I es va acomiadar amb aquestes paraules, a més de dir-los que porta al cor els patiments i esperances del Líban: "Cadascú ha de posar de la seva part i tots hem d'unir els nostres esforços perquè aquesta terra pugui recuperar l'esplendor. I només hi ha una forma de fer-ho: desarmem els nostres cors, deixem caure les armadures dels nostres tancaments ètnics i polítics, obrim les nostres confessions religioses a l'encontre mutu, despertem en el més profund del nostre ésser el somni d'un Líban unit, on triomfin la pau i la justícia, on tothom es pugui reconèixer com a germà i germana." ■

Fes que el Nadal arribi a les persones grans que viuen soles

A **Avismón** oferim companyia, suport emocional i ajuda quotidiana a persones grans en situació de vulnerabilitat i **soledat no desitjada**.

Fes ara la teva **donació** o vine a fer **voluntariat** i ajuda'ns a què **cap persona gran estigui sola**.

BIZUM - 02834

FUNDACIÓ AVISMÓN CATALUNYA

www.avimon.org
Tel. 933 32 58 58
info@avimon.org

Barcelona i Tarragona

AVISMÓN

Trobada ecumènica del papa Lleó a Iznik (Turquia)

EN L'ÚNIC CRIST, JA SOM U

© Vatican Media

Trobada ecumènica de pregària a prop de les excavacions arqueològiques de l'antiga basílica de Sant Neòfit a Iznik.

FRANCESC CONESA FERRER

Bisbe de Solsona

El recent viatge del papa Lleó a Turquia i al Líban ha tingut un marcat accent ecumènic. L'acte central va ser la celebració el dia 27 de novembre del 1.700 aniversari del Concili de Nicea, al costat del patriarca ecumènic Sa Santedat Bartomeu i representants d'altres esglésies i comunitats. Aquesta celebració va tenir lloc a la vora del Mediterrani, prop de les excavacions arqueològiques de l'antiga basílica de Sant Neòfit a Iznik, on es va desenvolupar aquest Concili, en què es va proclamar el Credo que —amb el complement del Concili de Constantinoble del 381— seguim professant i resant totes les Esglésies i comunitats cristianes.

Uns dies abans del viatge, el Papa va fer pública una preciosa i profun-

da carta apostòlica, *In unitate fidei*, en què es commemora aquest aniversari. En ella destaca l'altíssim valor ecumènic d'aquest Concili, que ens mou a redescobrir que tots compartim el mateix baptisme i la mateixa fe i, per això, formem "l'única i universal Comunitat dels deixebles de Crist al món". Convidava, a més, a no aturar-nos en el camí de la unitat i, deixant enrere les controvèrsies teològiques que han perdut la seva raó de ser, pregar junts a l'Esperit Sant, perquè ens reuneixi a tots en una sola fe i un sol amor.

Tant en aquesta carta com en el discurs que va pronunciar a la trobada ecumènica de pregària, el papa Lleó va posar l'accent en la confessió de la divinitat de Crist, que va ser professada amb claredat pel Concili de Nicea, en afirmar que era "de la mateixa naturalesa del Pare". Davant d'aquells que tenen la temptació de reduir Crist a un líder ca-

rismàtic o una mena de superhome, els cristians reafirmem que Jesucrist és nostre Senyor i Déu. Precisament aquesta fe és la que uneix ja tots els cristians. Citant sant Agustí, el Papa subratlla que "encara que som molts cristians, en l'únic Crist som u" i, per això, es pot dir que "ja estem units per aquest vincle profund". Tot plegat ens convida a superar les divisions que encara perduren entre nosaltres i que són un escàndol per al món. D'altra banda, aquest desig de comunió entre nosaltres ha d'anar acompanyat de la cerca de fraternitat entre tots els éssers humans.

L'endemà, el Papa va signar una declaració conjunta amb el patriarca ecumènic Sa Santedat Bartomeu en què manifestava que la celebració de Nicea no ha de quedar com un mer record d'un esdeveniment històric, sinó que ha de ser ocasió d'"inspirar passos nous i valents en el camí cap a la unitat". ■

Els cristians han sobreviscut gràcies a la fortalesa de la seva fe

LA LLUM D'ORIENT I EL MISSATGE DE PAU QUE ASSERENA

© Vatican Media

Solemne divina litúrgia a la catedral de Sant Jordi a Istanbul.

BÀRBARA VIRGIL

Professora de la Facultat de Teologia de Catalunya

Hem peregrinat, amb l'oració i la intenció, des d'allà on acompanyem el Sant Pare Lleó XIV en el seu primer viatge apostòlic, ple de significat, a Turquia i al Líban. No és només un viatge físic; per a nosaltres aquest pelegrinatge ha estat una invitació a reflexionar en silenci i comunió amb tots els cristians del món. El camí ha estat ple de clams a l'essència de les arrels del cristianisme, tant en l'espai físic com l'espiritual. La pau com a punt de trobada, de diàleg i de consens, 1.700 anys del primer Concili, celebrat a Nicea, avui petita ciutat anomenada Iznik. Les pedres ens

porten als llocs de la memòria, però allà encara més important són les persones, sobretot els joves que no abandonen i mantenen viu el Credo que proclama tot cristià.

I qui són aquests cristians a Orient que guarden la tradició des dels inicis i són com penyal en la tempesta? Alguns d'ells realment inamovibles a les muntanyes, com els cristians siríacs en els seus santuaris a Tur Abdin, o com els maronites catòlics, eremites a les muntanyes del Líban. D'altres amb les seus patriarcals al bell mig de les ciutats on es mantenen com torres insignes, amb els seus líders espirituals i culturals, resistents a tots els períodes de la història contemporània, com ho fan el patriarcat grec i l'armeni a Constantinoble, l'actual Istanbul.

Els cristians a Orient han sobreviscut, malgrat els diferents

governos, per la seva indestructible fe. Herois que han viscut al límit entre allò terrenal i allò espiritual, moltes vegades perseguits i sacrificats per la seva condició, armenis, siríacs, grecs, han patit el pes del moment històric molt sovint, per això la memòria dels llocs existents i inexistents els porten en les seves tradicions i continuen guardant els seus santuaris allà on Déu els ha donat refugi. Units en la recerca modesta, feta sempre en la comunió de l'Església, en el respecte pel misteri que s'amaga sota multitud de símbols. Trobant-nos no pas en les definicions dogmàtiques sinó amatents a la paradoxa i al símbol, aspectes que ajuden l'home a apropar-se al misteri de Déu, que el viatge del papa Lleó hagi servit per a aquesta contemplació i unió de tots els cristians. ■

V

Agustí Codinach

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana assistim al **centenari** de la **torre de Bernabé** de la **Sagrada Família**, celebrem els **80 anys** del **P. Enric Puig i Ajuda** a l'**Església Necessitada** denuncia la **violència a Nigèria**

La torre de Bernabé de la Sagrada Família es va il·luminar el diumenge 30 de novembre en el centenari de la seva finalització.

En la celebració es va escoltar el so de la campana que l'arquitecte va poder provar en vida

El centenari de la torre de Bernabé, un acte festiu i d'agraïment a Antoni Gaudí

Jaume Solé va llegir el manifest "Infinita gratitud a Antoni Gaudí".

CARME MUNTÉ MARGALEF

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

El 30 de novembre de fa cent anys, solemnitat de Sant Andreu Apòstol, es va inaugurar la primera i l'única torre de la Sagrada Família que Antoni Gaudí va veure acabada en vida: la torre de Bernabé. També aleshores era el primer diumenge d'Advent, un temps litúrgic marcat per l'espera de l'adveniment del Fill de Déu. I també

aleshores va haver-hi festa grossa amb motiu de la inauguració.

El mateix to de festa que es va voler reviu el diumenge 30 de novembre passat amb un acte d'agraïment a Antoni Gaudí, "per tota la bellesa que generosament ens va regalar", i que va ser presidit per l'arquebisbe de Barcelona i president de la Junta Constructora, el cardenal Joan Josep Omella.

"Necessitem aprendre de Gaudí a aturar-nos, contemplar i trobar el sentit profund de les coses", va manifestar l'arquebisbe de Barcelona. Les seves

paraules van ser un agraïment "al Gaudí home, sensible, profund i contemplatiu; al Gaudí arquitecte i creador, capaç de traduir la natura en pedra, en llum i color, i al Gaudí creient, que va dedicar la seva existència sencera a la seva obra magna, la Sagrada Família, signe visible de la fe catòlica i de l'art que eleva l'esperit cap a Déu".

Infinita gratitud a Antoni Gaudí va ser el títol del manifest que va llegir Jaume Solé, membre del patronat de la Junta Constructora: "La millor manera d'expressar aquesta gratitud

que sentim envers el mestre del Baix Camp és irradiar el seu llegat per tot el món, compartir-lo amb la humanitat sencera per omplir de bellesa totes les nits obscures que hem de viure, els sofriments d'aquest món, el fangar de la història, perquè, com diu Fiodor Dostoievski, només la bellesa salvarà el món. I aquesta bellesa és l'amor revelat en Jesucrist."

La celebració va començar amb el repic de la mateixa campana que Gaudí va poder provar en vida. Les actuacions a càrrec del Cor Infantil Amics de la Unió i dels Castellers de la Sagrada Família, que van actuar al bell mig del creuer del temple, van acabar de proporcionar aquest to de festa a l'acte, com també ho va fer la il·luminació de la torre de Bernabé.

Dos arquitectes experts en Antoni Gaudí, Jordi Faulí i Chiara Curti, van desgranar en forma de diàleg la importància de la Sagrada Família a nivell arquitectònic i simbòlic. "Tot a la Sagrada Família ens parla de la relació de l'home amb Déu", va destacar Faulí, arquitecte director de les obres de la Sagrada Família. I Chiara Curti, arquitecta i doctora en Història de l'Art, va rememorar les festes populars que es feien al voltant de la Sagrada Família en època de Gaudí, i que ell mateix preparava.

"El 10 de juny del 2026 el que va ser el somni d'un boig, enmig de la perifèria de Barcelona, esdevindrà l'obra d'un poble", va afegir Chiara Curti en relació amb la commemoració del centenari de la mort de l'arquitecte i de la inauguració de la torre de Jesucrist, la més alta del temple amb els seus 172,5 m, i la número catorze del total de divuit que tindrà la Sagrada Família. "Gaudí només va veure una torre acabada, però quan parlava era com si veiés les 18", va recordar Jordi Faulí. El somni d'aquell boig fill de calderers del Baix Camp, que està en procés de beatificació, és cada vegada més a prop de completar-se. "Ara estem preparant el projecte executiu de la façana de la Glòria", va indicar l'arquitecte responsable.

Com a llegat d'aquest acte commemoratiu, fins al proper 26 de maig es pot visitar l'exposició 1925 - 2025. *Cent anys de la finalització de la torre de Bernabé. El primer testimoni de Gaudí a la Sagrada Família*. A través del material exposat, es pot veure com ha evolucionat la manera de construir des del temps de Gaudí fins als nostres dies. També permet entendre com Gaudí combinava aspectes tècnics —com els materials i els mètodes constructius— amb els elements simbòlics que donen forma i sentit a les torres. ■

Els Castellers de la Sagrada Família durant la seva actuació al creuer del temple.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

25N un cop més

Un any més hem de recordar que

les dones pateixen nombroses violències només pel fet de ser-ne. L'ONU marca aquesta data en homenatge a les tres germanes Mirabal, brutalment assassinades el 25 de novembre del 1960.

Les dades, l'extrem de les quals és l'assassinat, són esgarrifores:

un terç de les dones al món ha patit violència per part de la seva parella, cada dia 137 dones i nenes

són assassinades per parelles o

familiars i el 8% de les dones ha

experimentat violència sexual. La

violència de gènere no és un pro-

blema privat o marginal. És una

qüestió estructural, que afecta totes les cultures i situacions socials

i que és urgent abordar i trans-

formar. És el resultat de relacions

desiguals entre homes i dones,

que vulnereu la dignitat humana i

són contràries a l'Evangelí.

A l'Estat espanyol aquest any

han estat assassinades 38 dones,

i dues més pateixen l'assassinat

dels seus fills com a conseqüència

de la violència vicària. No volem

ni podem oblidar les seves vides i

el seu patiment.

"Déu va crear l'home a imatge

seva, el va crear a imatge de Déu,

creà l'home i la dona." Per això

volem comprometre'ns amb

les víctimes, posar-nos de part

seva sent comunitats cristianes

compromeses decididament en

l'erradicació de la violència. Co-

munitats que trenquin l'aïllament

i teixeixin xarxes de protecció

i solidaritat. Comunitats ten-

dres i acollidores, portadores del

missatge alliberador de Jesús. Al

costat nostre, a missa, al nos-

tre grup... pot haver-hi dones

víctimes de violència de gènere.

Tinguem la mirada atenta i la

mà oberta perquè "la comunitat

salva".

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

La celebració va tenir lloc a l'església del Sagrat Cor de Barcelona

Pare Enric Puig: vuitanta anys plens de bons fruits

El P. Enric Puig durant l'homília de la missa d'acció de gràcies.

DAVID PAGÈS I CASSÚ
Professor de català i escriptor

“Quan estimem de debò, anem pel camí de la benaurança, anem pel camí de la vida plena”

El dimarts 18 de novembre tingué lloc la commemoració del 80è aniversari d'Enric Puig i Jofra, SJ. Si la del 75è aniversari i dels 50 anys de jesuïta tingué lloc de forma virtual a causa de la pandèmia, enguany ha estat possible de fer-la presencialment. I en un lloc i d'una manera ben especials: a l'església del Sagrat Cor, al carrer Casp, de Barcelona, amb la celebració de l'eucaristia que presidí el pare Enric mateix.

En comentar, el matí d'aquell dia, amb Carme Munté, sotsdirectora de *Catalunya Cristiana*, que precisament les meves col·laboracions amb el set-

manari havien començat amb una entrevista al P. Puig quan complí setanta-cinc anys, ella em convidà a fer-ne una ressenya, cosa que vaig acceptar molt complagut, perquè em donava peu a parlar de la seva trajectòria vital i també a mostrar-li agraïment per tantes atencions, complicitats i mostres d'estima rebudes al llarg dels anys: detalls autèntics d'amistat (felicitarions de sants i aniversaris, de Nadal...), responsabilitats d'oficiar cerimònies familiars (casaments, funerals...), col·laboracions en llibres i en les presentacions corresponents...

Vaig arribar aviat a l'església i em vaig asseure en un lloc que em possi-

bilités de seguir la cerimònia de prop i així poder prendre apunts amb facilitat. Bon punt assegut, vaig recordar que era la segona vegada que prenia notes en un temple amb motiu d'un encàrrec que em feien. La primera fou el 6 d'abril de l'any 1986. El "responsable" també va ser el pare Enric. Aquell dia ell presidia a l'església de Pals la celebració dels cinquanta anys de matrimoni d'en Josep Dalmau i la Maria Galceran, familiars seus de Sant Joan de Mollet, població d'on era fill el seu pare... i d'on soc fill jo mateix.

Encara ara recordo que, pocs minuts abans de començar la missa, se m'acostà i em convidà a llegir les pregàries. Hi havia, però, una segona part: calia escriure-les per a l'ocasió. Jo era molt jove i, en un primer moment, l'encàrrec m'impressionà una mica. Me les vaig preparar tan bé com vaig saber i les vaig llegir en el moment corresponent. Vist amb perspectiva, valoro molt aquest fet, perquè no sols fou una mostra esplèndida de confiança, sinó també un profitós exercici en els meus inicis com a escriptor.

Tornem al moment present. El P. Puig començà la seva homilia explicant que aquests darrers anys repasava sovint moments de la seva vida i que reflexionava sobre el present, comparant-lo amb el passat, i el futur. També, que pensava en el que havia donat sentit a la seva vida i en el mestratge (de manera especial, de familiars i mestres) dels qui l'havien ajudat a ser qui era. Semblantment, explicà que l'Esperit l'havia mogut a adonar-se del pas de Déu per la seva vida.

Confessà que havia recuperat una cançó que cantaven els joves dels grups de Sant Pere Claver del Clot en les celebracions sabatines i en les misses dominicals de l'adolescència i primera joventut. I que li agradava la música, i sobretot la lletra. Es referia a la peça "Jo crec en tot això, tot això, tot això!", la primera estrofa de la qual fa així: "Jo crec en l'amor que ens ha donat la vida / quan els nostres pares es varen casar. / Crec en l'amistat que ens dona esperança, / que ens fa veure el món tot ple d'il·lusió."

El P. Puig, certament, ha cregut sempre en les manifestacions que testimonia la lletra esmentada, perquè, davant d'egoïsmes personals i col·lectius, ens convidà a demanar al Pare de tots la pau i l'amor, ja que som germans, fills d'un mateix pare que ens estima.

Va interpel·lar l'auditori amb unes paraules que ens arribaren ben endins: "Déu passa i torna a passar. Aquest Déu que és amor i ens demana que ens posem confiadament a les seves mans, que ens sentim en les seves mans."

Ens va invitar a conjugar amb freqüència els verbs estimar i servir: "Tinguem ben present que, quan estimem de debò, i això succeeix més sovint del que ens pensem, anem pel camí de la benaurança, anem pel camí de la vida plena. Déu no ens demana l'èxit, sinó que tinguem desig de superació, de fer el bé i, esforçant-nos-hi, arribar on puguem. La resta, no en dubteu, pertany a la misericòrdia de Déu."

El camí de Jesús ens insta a estimar

profundament i intensament la vida i a estimar de debò els altres com a nosaltres mateixos. Així, també estimem Déu. El P. Puig, el dia que feia vuitanta anys, ho repetí davant una església plena de gom a gom que testimoniava la gran quantitat d'afectes i amistats adquirida al llarg del temps.

Quan m'encarregà l'elaboració d'unes pregàries, ell tenia quaranta anys. Ara n'ha complert vuitanta. Soc testimoni, com molts dels qui llegiu aquest escrit, que el pas del temps no ha fet més que consolidar i refermar les seves conviccions, assentades en la voluntat de Déu i en la projecció d'una vida coherent, digna i exemplar. Compromesa amb el país. Un model de vida inspirador i referencial. Gràcies, pare Enric! Per molts anys! ■

www.apostoladoliturgico.org

Venta de artículos religiosos de calidad

¡Visita nuestro catálogo!

Para el bautismo, comunión, cumpleaños y otras fiestas católicas.

Venta de imágenes religiosas, rosarios, cuadros religiosos, medallas...

Bordadores, 11
28013 Madrid
Teléfono: 91 548 16 26

Via Laietana, 46, A,
08003 Barcelona
Teléfono: 93 268 04 49

info@apostoladoliturgico.org

S'uneix a la veu dels bisbes del país

Ajuda a l'Església Necessitada denuncia la violència a Nigèria

Practicar la fe a Nigèria suposa jugar-s'hi la vida.

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada (ACN)

Protegir les
comunitats cristianes
i salvaguardar la
llibertat religiosa
són essencials per a
l'estabilitat i el futur
de Nigèria

La Fundació Pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) s'uneix a la Conferència Episcopal Catòlica de Nigèria (CBCN), que ha llançat una alerta urgent davant la crisi de seguretat que assola el país. L'Església denuncia una "escalada de violència brutal" marcada per assassinats, destrucció de llars i segrestos massius.

Tot i que les comunitats cristianes són víctimes freqüents d'atacs sistemàtics, la CBCN subratlla que la violència no és exclusivament anticristiana, afectant també musulmans i ciutadans de diferents ètnies. La denúncia enumera tragèdies com el segrest de 265

estudiants i professors al Col·legi Catòlic Santa Maria de Papiri i la massacre de més de 70 persones a Taraba Sud.

Els bisbes nigerians han exigit al Govern que compleixi amb el seu deure constitucional de protegir vides i propietats, investigar la inacció de les forces de seguretat i posar fi a la impunitat. També denuncien la discriminació contra les minories cristianes al nord, com la destrucció d'esglésies i la restricció a la llibertat de culte.

Els bisbes insisteixen en la necessitat d'obtenir justícia per crims passats, com l'assassinat per blasfèmia de l'estudiant Deborah Samuel Yakubu a Sokoto el 2022.

Els bisbes demanen no només una presència més gran de les forces de seguretat, sinó també una investigació rigorosa dels informes que assenyalen demores o errades en la resposta de les agències de seguretat. L'objectiu primordial és garantir el retorn segur de les persones segrestades i desplaçades, posant fi de manera definitiva a la impunitat que alimenta l'espiral de violència.

Ajuda a l'Església Necessitada manté un compromís constant amb Nigèria, considerat un dels països més perillosos per practicar la fe. La seva ajuda vital s'enfoca en algunes àrees clau, cercant sostenir l'Església enmig de la persecució:

* Formació del clergat: finançament de l'educació de seminaristes i el sosteniment de sacerdots mitjançant estipendis de misses.

* Seguretat: finançament de projectes per millorar les mesures de seguretat a seminaris i convents, vitals davant l'amenaça de segrest.

ACN se suma a la darrera crida dels bisbes nigerians i insta la comunitat internacional a no romandre indiferent davant d'aquesta tragèdia. Protegir les comunitats cristianes i salvaguardar la llibertat religiosa són essencials per a l'estabilitat i el futur de Nigèria. ■

VIC

Recés d'Advent a Manresa

El dissabte 29 de novembre es va celebrar un recés d'Advent a la Casa d'Espiritualitat de la Cova de Sant Ignasi (Manresa). El recés tenia com a títol *Senyor, ensenya'ns a pregar* i el va predicar Mn. Joan Antoni del Castillo, delegat de Catequesi del bisbat de Vic. El recés va acabar amb la celebració de l'Eucaristia.

LLEIDA

Vetlla de Nadal dedicada als joves

Unes 200 persones van participar el 28 de novembre, a la parròquia de Sant Pau de Lleida, en la vetlla de Nadal dedicada als joves, organitzada per Església Jove de Lleida, la Fundació Verge Blanca i el Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans. Es van presentar diversos testimonis, com el d'una monja del col·legi Mater Salvatoris. El bisbe Daniel va cloure la trobada demanant que aquest Nadal sigui viscut interiorment per cadascú, des de la solidaritat.

SOLSONA

Jornada festiva de Càritas a la parròquia de Solsona

La parròquia de Solsona va organitzar una Jornada festiva de Càritas per trobar-se amb les persones sense recursos i compartir amb elles un matí de germanor, senzillesa i aire lliure. La jornada va consistir en una pujada a peu al Castellvell, amb un guia que va acompanyar-los amb explicacions i bon humor. El grup, format per més de trenta persones, va gaudir d'una acollida deliciosa: xocolata calenta i coca. Un dels moments més especials va ser la pregària interreligiosa, realitzada en català, castellà i àrab-dàrija.

TERRASSA

Trasllat de les restes de la beata Josefina Saulea

L'1 de desembre va tenir lloc el trasllat de les restes de la beata Josefina Saulea Paulís OP (1885-1936), que estava enterrada a l'extint monestir de Montsió, a Esplugues de Llobregat, fins al monestir de Sant Domènec de Guzmán de dominiques, a Sant Cugat del Vallès. Va presidir la missa Mons. Salvador Cristau, bisbe de Terrassa, i estigué acompanyat per Mons. Xabier Gómez OP, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, on es trobava l'extint monestir.

TORTOSA

Jornada de formació a les teresianes de Jesús

Interessantíssima i molt productiva la jornada viscuda el dia 22 de novembre a les Teresianes de Jesús (Tortosa), sobre un gir de parròquia per acollir un primer anunci, sota el lema "Construïm". El que va quedar molt clar és que hi ha molta feina i que es requereix molta Pacència (paraula que van ressaltar i utilitzar els tres ponents). Cal continuar caminant junts plens d'esperança.

TARRAGONA

Jornada d'acollida del document final del Sínode sobre la sinodalitat

El Seminari. Casa de Cultura de Tarragona va acollir la jornada diocesana "La nostra Església en clau sinodal" el dia 22 de novembre. Gairebé cent vint-i-cinc persones de l'arxidiòcesi van participar en aquesta trobada amb l'objectiu d'acollir el document final del Sínode sobre la sinodalitat. A l'inici de la jornada, l'arquebisbe Joan Planellas va adreçar unes paraules de benvinguda als assistents, agraïnt-los la seva participació en el procés sinodal de l'Església.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Nous vitralls a l'església parroquial de Sant Sadurn d'Anoia

L'església parroquial de Sant Sadurn d'Anoia ha estrenat dues finestres amb els seus corresponents vitralls. Ha estat durant la missa solemne de la Festa Major de Sant Sadurn d'Anoia el dissabte 29 de novembre. L'objectiu d'aquesta actuació ha estat donar més llum natural a l'interior del temple. Cal destacar que aquesta obra de millora ha estat possible gràcies a l'aportació dels feligresos i d'un donatiu important d'una persona que vol restar en l'anonimat.

GIRONA

Solius acull l'entrada de prop d'una trentena de joves i adults al catecumenat

El monestir de Solius va acollir, el diumenge 30 de novembre, el ritu d'ingrés en el catecumenat de vint-i-set joves i adults de la diòcesi, de la trentena d'inscrits. En els darrers mesos han començat a preparar-se per rebre els sagraments de la Iniciació Cristiana. A la trobada, hi van participar també els seus catequistes i familiars i els rectors de les parròquies.

URGELL

XXXIII Trobada d'escolans al Seminari Diocesà d'Urgell

El Seminari Diocesà d'Urgell va acollir, el 29 de novembre, la XXXIII Trobada diocesana d'escolans. Hi van participar vint-i-cinc escolans procedents de diverses parròquies de la diòcesi, acompanyats dels seus pares o de mossens. La jornada, organitzada per la Delegació de vocacions i els seminaristes, es va estructurar en tres moments principals: gimcana, celebració eucarística i dinar de germanor.

CINTIA CARREIRA ZAFRA

Directora del Departament
d'Educació i Humanitats de la
Universitat CEU Abat Oliba

AULA EDUCATIVA

Connectats per fora, desconnectats per dins: la urgència d'acompanyar la infància amb el cor

Uns minuts d'atenció plena poden donar a l'infant la certesa que la seva existència importa i que és valuosa per ella mateixa

En un món connectat on tot sembla que es dissenya per estar connectats, molts infants viuen una soledat inesperada. No és una soledat física, sinó emocional: la sensació de no ser vistos ni escoltats enmig d'un soroll constant. Aquest fenomen creix silenciosament i mostra una fragilitat social que té repercussions profundes en el seu benestar i desenvolupament.

Tot i que els menors passen gran part del dia envoltats d'estímul digitals, els seus vincles reals s'afebleixen. La hiperconnexió crea la il·lusió de companyia, però no garanteix l'encontre veritable. Els contactes es multipliquen, però la mirada es perd; les converses s'acceleren, però el significat disminueix. La tecnologia, que podria ser pont, sovint esdevé un vidre que separa.

La sobreexposició a pantalles in-

flueix també en com els nens construeixen la seva identitat. Cerquen aprovació immediata, comparen la seva vida amb models irreals i perden oportunitats per al silenci interior, tan necessari per reconèixer-se i acceptar qui són. Quan un nen no es coneix, tampoc no pot relacionar-se de manera sana amb els altres. De la mateixa manera, la identitat de l'infant no creix sense espais de vida compartida amb un adult que ofereixi la seva proximitat física i emocional, escoltant i implicant-s'hi.

Aquesta soledat infantil revela una fractura social més àmplia a la qual els adults tampoc no som immunes. També vivim dispersos, atents a múltiples pantalles, oferint una presència fragmentada i incapaces de sintonitzar amb els ritmes pausats que responen a l'essència genuïna de la infància.

En definitiva, manca temps compartit, manca comunitat i manca una

xarxa d'adults presents que acompanyin amb paciència. La família, primera escola de la persona, té aquí un paper decisiu. El primer pas cap a una vida compartida que resisteixi, de manera serena, la hiperconnexió és acceptar amb humilitat que també nosaltres som vulnerables. El segon, recuperar gestos senzills: converses sense pressa, afecte expressat, límits que protegeixen. També deixar el mòbil, escoltar de veritat, mirar amb atenció, ser pacient. En aquest context, convé recordar que no educa el que diem sinó el que fem. Uns minuts d'atenció plena poden donar a l'infant la certesa que la seva existència és important i que és valuosa per ella mateixa.

Amb tot, reconstruir els vincles és possible. Comença a casa, continua a l'escola i s'enforteix en la comunitat. I sempre neix del mateix gest: un adult que decideix estar, de debò, amb l'infant que té davant. ■

XAVIER ABEL LLUCH Magistrat-Jutge
Doctor en Dret

FAMÍLIA, ESGLÉSIA DOMÈSTICA

El programa “La llum de les nenes”

Hi ha un mite a Guatemala que manté les nenes
fora de l'escola i diu que les nenes
no són capaces d'estudiar

Entrecultures és una ONG de la Companyia de Jesús que treballa a favor de la justícia i la transformació social. Defensa l'educació com a dret humà, treballa per la vida digna de les persones migrants i refugiades i aposta per la construcció d'una ciutadania global compromesa, per la igualtat de gènere i per la reconciliació amb la natura. Recentment ha editat el dossier titulat “No vull deixar d'aprendre”, sobre els reptes que afronten les nenes a tot el món per anar a l'escola. Per conèixer més sobre l'ONG podeu consultar www.entrecultures.cat.

El programa “Llum de les nenes” es desenvolupa conjuntament per Entrecultures i el moviment Fe i Alegria —que també promou una educació de qualitat i transforma-

dora—, i té per finalitat protegir les nenes a través de l'educació. Hi ha un mite a Guatemala que manté les nenes fora de l'escola i diu que les nenes no són capaces d'estudiar. Es té la creença que les nenes només són “bones” per a les tasques de la llar i perquè “l'estudi no se'ls dona tan bé com als nens i als homes”. El 57% de les nenes i joves no superen el cicle escolar.

La Josefina, provinent d'un poble indígena de Guatemala, i amb un vestit propi indígena, ens va oferir el seu testimoni i la seva experiència personal a l'il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona. Abans, però, cal tenir en compte que a Guatemala els 19 anys és l'edat mitjana de les dones per gestar i tenir el primer fill.

Nascuda en un barri molt hu-

mil, i amb un pare amb conflictes amb la beguda, que s'oposava que la seva filla estudiés, va superar aquests obstacles, i amb el suport de la seva mare, i confiada en les seves capacitats, va superar el cicle escolar i ha arribat a una capacitat en peritació. El seu somni, ara mateix, és arribar a ser advocada, per defensar causes solidàries. Avui dia és un exemple per a joves com ella i lidera projectes perquè les nenes assoleixin el seu dret a l'educació.

Va ser un exemple colpidor del fet que només l'educació en llibertat, lliure de discriminació, permet que les nenes creixin en llibertat. Educar una nena és motivar-la perquè pugui assolir els seus somnis i pugui mantenir-se lliure tota la seva vida. ■

Mary Permoda, directora de l'Oficina del Ministeri de Salut Mental de la diòcesi de Phoenix (EUA)

“L'ESGLÉSIA HA DE SER UN LLOC ON LES PERSONES TROBIN ESPERANÇA, NO ESTIGMA”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Lleó XIV va dedicar la intenció de pregària del Vídeodel Papa de novembre a “les persones que estiguin combatent amb pensaments suïcides, perquè trobin en la seva comunitat el suport, la cura i l'amor que necessiten i s'obrin a la bellesa de la vida”. El vídeo d'aquest mes va comptar amb la col·laboració de la diòcesi nord-americana de Phoenix, que disposa d'una oficina pròpia per al ministeri de la salut mental. En parlem amb la directora d'aquesta oficina, Mary Permoda, que ha treballat a la diòcesi durant els darrers 38 anys en múltiples parròquies i funcions. Té una llicenciatura en Psicologia, un màster en Teologia i una certificació en direcció espiritual.

Quan i per què la diòcesi de Phoenix crea el Ministeri de Salut Mental?

El bisbe de Phoenix, John Dolan, té la seva pròpia experiència perso-

nal amb la mort per suïcidi. Va perdre tres germans i un cunyat per suïcidi. La seva germana Mary va ser la darrera pèrdua després que ell arribés a Phoenix. L'Oficina del Ministeri de Salut Mental va obrir una mica després que el bisbe Dolan arribés a la diòcesi de Phoenix. Va rebre un regal generós d'un fideïcomís local amb el qual podia fer el que volgués. No va trigar gaire a decidir d'obrir l'Oficina del Ministeri de Salut Mental.

La diòcesi de Phoenix va començar a desenvolupar el seu Ministeri de Salut Mental en resposta a la necessitat molt real i creixent de suport compassiu i centrat en la fe per a les persones i famílies que s'enfronten a problemes de salut mental. El ministeri va néixer del reconeixement que la salut mental és una part vital de la dignitat humana i que l'Església ha de ser un lloc on les persones trobin esperança, no estigma.

Quins serveis ofereix?

La missió del Ministeri de Salut

Mental de la diòcesi és acompanyar les persones amb necessitats de salut mental a les nostres comunitats parroquials i escolars d'una manera catòlica, sostenible, ètica i significativa. L'enfocament d'aquest ministeri és l'educació, l'acompanyament i la defensa.

Proporciona una presència pastoral de suport, no un tractament clínic. Els serveis clau inclouen:

- Sessions d'acompanyament i escolta dirigides per voluntaris capacitats del ministeri de salut mental
- Grups de suport de tot tipus
- Educació, tallers i capacitacions parroquials per ajudar el clergat i els líders parroquials a comprendre les necessitats i els coneixements sobre salut mental
- Derivació a recursos, ajudant les persones a connectar-se amb professionals de la salut mental
- Esdeveniments de conscienciació que fomenten la comprensió i re-

“La malaltia mental
no és un fracàs
espiritual”

Diòcesi de Phoenix

Mary Permoda recorda que “escoltar
sense jutjar és fonamental”.

dueixen l'estigma

El ministeri es basa en l'acompanyament: caminar al costat de les persones que pateixen i ajudar-les a accedir a l'atenció que necessiten.

Quin és el missatge que volen transmetre?

El missatge central és: no estàs sol, i la teva vida té dignitat i valor. La malaltia mental no és un fracàs espiritual. L'Església vol acompanyar totes les persones que passen per dificultats i assegurar-los l'amor de Déu, el suport de la comunitat i l'esperança que la curació és possible.

Què és el més important: escoltar, no jutjar, acollir...?

Tot això és essencial, però escoltar sense jutjar és fonamental. La majoria de les persones que afronten desafiaments de salut mental necessiten algú que escolti la seva història amb compassió, en lloc de por o suposicions. D'aquí sorgeix una actitud acollidora, que crea un espai on les persones se senten segures, vistes i compreses. Quan escoltem bé, reflectim la misericòrdia de Crist.

Cada vegada hi ha més casos de malalties mentals. Què està passant a la nostra societat?

Hi ha diferents factors que contribueixen a aquest augment:

- Més conscienciació i diagnòstic
- Aïllament social, especialment entre els joves i els ancians
- Pressions culturals, sobrecàrrega digital i comparacions constants
- Factors d'estrès econòmics i familiars
- Traumes, violència i inestabilitat

Tot i que alguns augments són a causa d'una identificació més bona, moltes persones se senten realment més aclaparades i desconnectades. El paper de l'Església és oferir comunitat, sentit i esperança, coses que sovint manquen a la nostra cultura.

Encara seguim estigmatitzant

“Estar connectat amb la teva fe és, en realitat, una protecció per a la teva salut mental”

“La fe recorda a les persones que són estimades i que mai no estan abandonades”

WOKANDAPIX a Pixabay

El missatge de l'Oficina del Ministeri de Salut Mental de la diòcesi de Phoenix és aquest: “No estàs sol, i la teva vida té dignitat i valor.”

les persones que pateixen malalties mentals?

Sí, tot i que l'estigma està disminuint, continua existint. Moltes persones temem ser jutjades, incompreses o considerades "febles". A les comunitats religioses, algunes persones temen que la seva lluita s'interpreti com una manca de confiança en Déu. Per això és tan important el ministeri de salut mental: contrarestar l'estigma amb compassió, educació i una acollida visible.

A l'Església es parla molt poc de les malalties mentals que afecten els sacerdots, els religiosos... Per què és tabú? Què fem per acompanyar-los?

Històricament, hi ha hagut certa reticència a reconèixer les dificultats que travessa el clergat a causa de la preocupació pels escàndols, la vulnerabilitat o l'aparença "d'inadequació" per al ministeri. Però els sacerdots i els religiosos són humans: s'enfronten a l'estrès, la soledat, la depressió, l'ansietat i el dolor com qualsevol altra persona. L'Església ho reconeix cada cop més i està ampliant:

- Programes de benestar per al clergat
- Accés a assessorament i direcció espiritual
- Xarxes de suport i formació contínua
- Estímul als sacerdots perquè tinguin cura de la seva salut mental i emocional

Un clergat sa condueix a parròquies sanes.

Què aporta la fe a l'hora de viure una malaltia mental?

La fe no substitueix l'atenció mèdica, però aporta una cosa essencial: sentit, esperança i la seguretat de la presència de Déu en el patiment. La pregària, els sagraments i el suport de la comunitat potenfortir la resiliència.

Estar connectat amb la teva fe és, en realitat, una protecció per a la teva salut mental. La fe recorda a les persones que són estimades i que mai no estan abandonades, fins i tot quan les seves emocions se senten aclaparades.

Molt sovint, els familiars o amics d'algú que s'ha suïcidat tenen sentiments de culpa. Com poden superar-ho?

Els sentiments de culpa són molt comuns, però rarament es basen en la veritat. La sanació comença quan

reconeixen el següent:

- Ells no han causat la tragèdia
- Les malalties mentals poden ultrapassar fins i tot les relacions més sòlides i els sistemes de suport més forts
- La misericòrdia de Déu és infinita, i el seu ésser estimat és a les seves mans compassives

Els grups de suport, la teràpia i l'orientació espiritual poden ajudar-los a passar de la culpa al dol i, finalment, a la pau i l'esperança.

El testimoni del bisbe Dolan és impressionant. Com ha impactat la seva història? Què ens ensenya?

La franquesa del bisbe Dolan sobre la pèrdua de diferents membres de la seva família per suïcidi és molt impactant. Ens ensenya que les malalties mentals afecten totes les famílies, fins i tot les que ocupen llocs de lideratge, i que la vulnerabilitat és una

forma de fortalesa. El seu testimoni anima altres persones a compartir les seves pròpies històries sense vergonya i ajuda l'Església a esdevenir un lloc de sanació en lloc de silenci.

El Papa va dedicar la intenció de pregària de novembre a les persones que lluiten contra tendències suïcides. Manquen més figures públiques que parlin obertament sobre les malalties mentals?

És important que les figures públiques es pronunciïn, però quan el Papa planteja un tema, aquest ressona de forma espiritual i global. El seu missatge arriba a persones que poden sentir-se invisibles o desesperançades i recorda a tota l'Església que la salut mental és una prioritat pastoral. La intenció de pregària del Papa no substitueix el debat públic, sinó que l'eleva i crida els catòlics a la compassió, la pregària i l'acció. ■

Projecte
Endavant mares
Per una maternitat positiva i feliç

38 anys al costat de la maternitat vulnerable

Ajudem i oferim suport humà a la dona durant tot l'embaràs i el primer any del nadó

ES76 2100 0541 86 0200123371

bizum 01859

www.fundacioprovida.org

@endavantmares

Col·labora!

Som en el temps de preparar el terreny perquè quan arribi el qui és la Paraula pugui fer arrels en els nostres cors

Preparem el camí del Senyor amb alegria

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Jo envio davant teu el meu missatge perquè et prepari el camí” (Mt 11,10). Aquesta cita de l’Escriptura (Ex 23,20; Ml 3,1), l’Evangeli de Mateu l’aplica a Joan Baptista, el precursor, que prepara el camí del Senyor. També nosaltres podem preguntar-nos de quina manera hem de preparar el terreny, des de la perspectiva de la pastoral actual a la nostra arxidiòcesi. És fonamental que l’anunci del Regne vagi quallant en la vida dels nostres conciutadans i, a poc a poc, puguem observar com l’acció guaridora del Ressuscitat, mitjançant el do de l’Esperit Sant, va guarint la vida de les persones, confirmant així que realment Ell és el Messies que el poble està esperant.

Per preparar el terreny cal que abans siguem conscients de quin és el temps en què vivim, perquè no és

el mateix la tardor que l’hivern, ni la primavera o l’estiu. Quan em refereixo a aquests temps no ho faig des de la perspectiva estacional del calendari, sinó des de la perspectiva pastoral del temps que ens ha tocat de viure. Està clar que no estem en una primavera de l’Església on tot floreix i esclata la vida —encara que sovint hom es troba amb brots verds—, ni tampoc és el temps de les collites abundants de principis o finals d’estiu. Diria que ni tan sols hem arribat al temps de sembra, perquè abans cal que fem una feina poc agraïda però del tot necessària: esbrossar i preparar la terra per al temps que vindrà.

Què vol dir això? Vol dir que, pastoralment, hem d’acceptar que ja no ens movem amb les xifres de participació implicada d’èpoques pretèrites, que la collita potser no és tan abundant com ens agradaria o desitjaríem, que no sabem ni tan sols si allò que ara estem fent serà llavor de futures collites... però que, malgrat tot el que hem dit, hem de continuar treballant amb fidelitat, llaurant sense mirar enrere i traient del camp on ens movem totes aquelles actituds que poden impedir, ofegar, tapar o embrutar la bellesa del Missatge que

volem sembrar i que portem al cor.

Som en el temps d’esbrossar, de preparar el terreny perquè quan arribi el qui és la Paraula pugui fer arrels en els nostres cors i en el nostre entorn i créixer ben ferm a la llum de la fe per a futures collites que potser nosaltres no veurem. Ser conscients d’això demana molta humilitat i saviesa, molt d’abaixament abnegat i fidel, emmirallant-nos en Aquell que per a salvar-nos es va negar a Ell mateix, va compartir la nostra pobresa humanitat, va prendre la creu, va morir i va ressuscitar.

I tot això ho hem de fer amb alegria! Perquè, si ho fem, vol dir que hem entès quina és la lògica de l’Evangeli, vol dir que no ens movem per les quantitats, per l’èxit, per les xifres o les estadístiques, sinó per la fidelitat a Aquell que quan érem cecs ens va donar la fe, quan no podíem caminar ens va aixecar del nostre desànim frustrat, quan ens sentíem impurs ens va rentar i quan no hi sentíem ens va cridar al fons del nostre cor. Alegreu-vos i celebrem tots junts el fet heroic de poder deixar almenys el terreny net per a futures collites que segurament no veurem.

Ben vostre. ■

Hem d'afirmar que la nostra fe
ens compromet a no excloure ningú
de les nostres atencions

SALVADOR CRISTAU COLL

Bisbe de Terrassa

El títol d'aquesta carta és un dels que el papa Lleó posa en la seva exhortació pastoral *Dilexi te*, de recent publicació. La proximitat de les festes de Nadal, i també de la Campanya de Nadal de Càritas que estem realitzant, ens ha de moure a tenir-ho ben present. El mateix Jesús, recorda el Pontífex, “es presenta al món no només com a Messies pobre sinó com a Messies dels pobres i per als pobres” (núm. 19). El fonament d'aquesta acció caritativa és precisament la caritat, l'amor de Déu per als més necessitats.

De fet, la nostra acció caritativa i social no és de cap manera un apèndix en la nostra fe cristiana, sinó que constitueix un dels tres pilars de la vida de l'Església, juntament amb la celebració dels Misteris de la Fe i la Predicació de la Paraula, i troba el seu sentit més profund en Jesucrist, que s'encarna i es fa home assumint la nostra carn, pobra i pecadora.

Des d'aquesta perspectiva del Senyor que ve a nosaltres, mirem la campanya de Nadal de Càritas com una nova oportunitat per compartir

Jesús, Messies pobre

amb els que menys tenen una part dels nostres béns, que no són riqueses ni tresors, sinó la pregària per ells, la solidaritat i la denúncia de les injustícies, i la nostra col·laboració econòmica també. Tots ens sentim responsables dels nostres germans més pobres perquè són de la nostra família, són els nostres germans.

El Sant Pare ens recorda en la seva exhortació pastoral que “Déu mostra predilecció envers els pobres, a ells adreça la paraula d'esperança i d'alliberament del Senyor i, per això, fins i tot en la condició de pobresa o debilitat, ja ningú no s'ha de sentir abandonat. I l'Església, si vol ser de Crist, ha de ser l'Església de les Benaurances, una Església que fa espai als petits i camina pobra amb els pobres, un lloc on els pobres tenen un espai privilegiat” (núm. 20).

El lema de la Campanya d'enguany, “Fem que una vida digna no sigui qüestió de sort”, incideix en la dignitat de la vida de les persones, que no és qüestió de tenir bona o mala sort en la vida, sinó que hi ha unes causes que provoquen aquestes situacions i davant les quals els cristians no podem restar indiferents. En definitiva es tracta de posar en pràctica les actituds que trobem en

Jesús a l'evangeli, la compassió i la misericòrdia, que el mateix Senyor va elevar a la categoria de Benaurances.

El papa Lleó, però, amb una mirada realista reflexiona i ens diu que “moltes vegades em pregunto per què, tot i que les Sagrades Escrip-tures són tan precises a propòsit dels pobres, molts continuen pensant que poden excloure els pobres de les seves atencions” (núm. 23). Hem d'afirmar que la nostra fe ens compromet a no excloure ningú de les nostres atencions. Campanyes com la de Nadal i totes les activitats i projectes que es porten a terme des de moltes institucions d'Església són signes de la predilecció i de l'amor de Déu a aquestes persones, germans nostres, més necessitades. Com ens diu el papa Lleó són membres de la nostra família, i aquesta atenció no ha de quedar reduïda a unes campanyes o institucions, ha de formar part tot l'any del nostre cor de cristians.

A les portes de la celebració del Nadal, se'ns ofereix una nova oportunitat d'expressar l'amor que hem rebut de Déu, l'amor que ell ens té, en gestos concrets de proximitat, d'estimació i de solidaritat. Sens dubte que aquesta serà una bona preparació per al Nadal del Senyor. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Què va suposar l'edecte de Cir per a Israel?

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

L'arribada al poder de Nabucodonosor, rei de Babilònia, va suposar la conquesta de l'antiga Assíria i l'ocupació del llevant mediterrani, inclosa Israel. El rei va fer deportar-ne part de la població (hi va haver tres deportacions), i va destruir la capital i el Temple (578 aC). L'Exili va suposar la fi de totes les seguretats: la pèrdua de la terra, la monarquia, també deportada, de Jerusalem i el Temple. Aquesta política d'ocupació i desfeta s'estengué arreu.

La fe d'Israel es va posar en escac, però l'Exili va possibilitar una reflexió profunda sobre l'essencialitat de les creences. Què era el veritablement important? Quin era el pilar que no s'havia mogut? La resposta, la consciència que Jahvè era permanent, que continuava fent camí amb ells, va ser un far d'esperança. L'esperança de salvació es va concretar amb l'arribada al poder de Cir (c. 560-530 aC), iniciador del primer Imperi persa i conqueridor de tots els territoris de l'Imperi neobabiloni. Israel passava de les mans d'un imperi a un altre. De tota manera, la promulgació d'un edecte l'any 538 aC, ho va canviar tot, ja que permetia el retorn de tots els deportats a casa, així com el restabliment dels llocs de culte. L'Exili arribava a la seva fi, l'experiència de salvació era recollida en el text bíblic, amb Isaïes presentant Cir com un enviat de Déu (Is 44,28) o Esdres recollint l'impacte del seu edecte en el poble. La tolerància i el respecte vers la diversitat van ser insígnia dels nous temps. "Tots aquells de vosaltres que pertanyen al seu poble —que el seu Déu sigui amb ells!—, que tornin a Jerusalem, al país de Judà, a construir el temple del Senyor, Déu d'Israel, que habita a Jerusalem" (Esd 1,3).

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Sou vós el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?

P. LLUC TORCAL

Monjo de Poblet

Il·lustració: Glòria Monés

Tota la tensió d'Israel, del Poble de Déu, tota la tensió de l'Antic Testament es concentra en aquesta pregunta que Joan el Baptista des de la seva presó fa a Jesús a través dels deixebles que ell li envia: "Sou vós el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?" Joan havia saltat de goig dins el ventre de la seva mare Elisabet, quan Maria l'havia anat a visitar portant dins seu el Verb de la vida. Joan l'havia assenyalat al Jordà mentre batejava com l'Anyell de Déu que lleva el pecat del món. Salts de goig i reconeixement públic de Jesús: com és que ara es preguntava si era ell, el mateix Jesús al qual havia reconegut ja des de les entranyes de la seva mare, el qui havia de venir?

Joan estava empresonat: és cert que havia exultat de goig i reconegut aquell qui treu el pecat del món; però ara ell era a la presó. Joan, el profeta, l'enviat com a missatger, havia de preparar el camí del Senyor. Des de la presó, ja només podia preparar aquest camí fent sorgir la pregunta que Israel custodiava en el seu cor de Poble de Déu. La raó de ser d'Israel era la mateixa que la de Joan: exultar de goig davant del seu Senyor, assenyalat el qui foragita el pecat del món, preparar el camí del qui havia de venir a redimir Israel i, amb ell, la humanitat sencera. Davant de Jesús, el Messies, el Redemptor, només

quedava adreçar-li aquesta pregunta en nom de tot el Poble de Déu: "Sou vós el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?"

I la resposta de Jesús no podia ser més entenedora als ulls d'Israel, als ulls de Joan el Baptista. "Aneu a anunciar a Joan el que veieu i el que heu sentit dir: els cecs hi veuen, els invàlids caminen, els leprosos queden purs, els sords hi senten, els morts ressusciten, els desvalguts senten l'anunci de la bona nova, i feliç aquell que no quedarà decebut de mi." L'era messiànica profetitzada al cor d'Israel havia de venir acompanyada de signes ben clars: els pobres i marginats rebien l'anunci de la bona nova i quedaven guarits de tot allò que els marginava i allunyava del Poble de Déu. Jesús no només inicia la nova era messiànica, el Nou Testament, amb aquests signes, sinó que fa d'ell mateix, de la seva persona, la renovació promesa, la redempció profetitzada, la guarició de tot l'ésser humà: "Feliç aquell que no quedarà decebut de mi."

Sí, feliç qui acull Jesús com a bona nova, perquè en Ell hi trobarà la vida nova i immarcescible que ha vingut i ve al món per salvar tots i cadascun dels homes i dones que passem per aquest món. No cal esperar-ne cap altre. ■

Diumenge III d'Advent

Lectura primera

Is 35,1-6a.10

Déu mateix us ve a salvar

Lectura del llibre d'Isaïes

La terra eixuta i el desert estan de festa, d'alegria l'estepa floreix. La seva florida s'esbadella com l'iris, s'engalana i crida de goig. Li han estat donades la glòria del Líban, les gales del Carmel i de Saron. Són ells els qui veuran la glòria del Senyor, la majestat del nostre Déu. Enrobustiu les mans que es deixen caure, afermeu els genolls que no s'aguanten. Digueu als cors alarmats: "Sigueu valents, no tingueu por! Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar." Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig. Tornaran els qui el Senyor ha rescatat, entraran a Sió cridant de goig i una alegria eterna coronarà els seus caps. Hi haurà festes i alegria, i fugiran les penes i els gemecs.

Evangelí

Mt 11,2-11

Sou vós el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Joan, que era a la presó, va sentir dir el que feia Crist, i

Salm responsorial

145

El Senyor fa justícia als oprimits,
dona pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Senyor, veniu a salvar-nos.

El Senyor dona la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts.
El Senyor estima els justos;
el Senyor guarda els forasters. *R.*

El Senyor manté les viudes i els orfes,
i capgira els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, Sió, per tots els segles. *R.*

va enviar els seus deixebles per preguntar-li: "Sou vós el qui ha de venir o n'hem d'esperar un altre?" Jesús els va respondre: "Aneu a anunciar a Joan el que veieu i el que heu sentit dir: els cecs hi veuen, els invàlids caminen, els leprosos queden purs, els sords hi senten, els morts ressusciten, els desvalguts senten l'anunci de la bona nova, i feliç aquell que no quedarà decebut de mi." Mentre ells se'n anaven, Jesús es posà a parlar a la gent de Joan: "Què heu sortit a veure al desert? Una canya sacsejada pel

Lectura segona

Jm 5,7-10

*Mantingueu fermes els vostres cors,
que la vinguda del Senyor és a prop*

Lectura de la carta de sant Jaume

Tingueu paciència, germans, fins que vingui el Senyor. Mireu com el pagès espera els fruits preciosos de la terra, prenent paciència fins que les pluges primerenques i tardanes l'hauran assaonada. Igualment vosaltres tingueu paciència, refermeu els vostres cors, que la vinguda del Senyor és a prop. Germans, no us queixeu els uns dels altres, perquè no hàgiu de ser jutjats; penseu que el jutge ja és a les portes. Voleu, germans, un exemple de paciència en els mals tractes? Preneu el que us donen els profetes que van parlar en nom del Senyor.

Al·leluia

*L'Esperit del Senyor reposa sobre
meu, m'ha enviat a portar la Bona Nova
als desvalguts.*

vent? Doncs, què hi heu sortit a veure? Un home vestit delicadament? Els qui porten vestits delicats viuen als palaus dels reis. Doncs, què hi heu sortit a veure? Un profeta? Sí, ho puc ben dir, i més que profeta: és aquell de qui diu l'Escriptura: 'Jo envio davant teu el meu missatger, perquè et prepari el camí.' Us ho dic amb tota veritat: Entre tots els qui les mares han portat al món no n'hi ha hagut cap de més gran que Joan Baptista; tanmateix el més petit al Regne del cel és més gran que ell." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC A; FERIA I
TEMPS D'ADVENT
SALTERI: SETMANA 3

Desembre

14. DIUMENGE

III Diumenge d'Advent, *Morat o Rosa*.

Lectures: Isaïes 35,1-6a.10 / Salm 145
/ Jaume 5,7-10 / Mateu 11,2-11

SANTORAL: Diòscor, mr.; Joan de la Creu, prev. i dr.; Just i Abundi, mr.; Nicasi, b. i mr.

15. DILLUNS

Fèria, *Morat*. Lectures: Nombres 24,2-7.15-17a / Salm 24 / Mateu 21,23-27

SANTORAL: beat Bonaventura de Pistoia, prev.; Cristiana, mr.; Urber, prev.; Valerià, b.

16. DIMARTS

Fèria, *Morat*. Lectures: Sofonies 3,1-2.9-13 / Salm 33 / Mateu 21,28-32. A

Barcelona, Tarragona i Urgell: **Sant Josep Manyanet**, prev. (MO), *Blanc*.

A Girona, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Vic: **Sant Josep Manyanet**, prev. (ML), *Blanc*

SANTORAL: Adelaida de Borgonya; Albina, vg. i mr.; Ananies, Azaries i Misael; beata Maria dels Àngels, rel.

17. DIMECRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Gènesi 49,1-2.8-10 / Salm 71 / Mateu 1,1-17

SANTORAL: Esturmí, ab.; Francesc de Sena; Joan de Mata, prev. i confund.; Llätzer, b.

18. DIJOUS

Fèria, *Morat*. Lectures: Jeremies 23,5-8 / Salm 71 / Mateu 1,18-24

SANTORAL: Mare de Déu de l'Esperança o de la O; Adjutori, mr.; Gracià, b.

19. DIVENDRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Jutges 13,2-7.24-25a / Salm 70 / Lluc 1,5-25

SANTORAL: Anastasi I, p.; Eva; Fausta, mr.; Nemesi, mr.; beat Urbà V, p.

20. DISSABTE

Del dissabte, *Morat*. Lectures: Isaïes 7,10-14 / Salm 23 / Lluc 1,26-38

SANTORAL: Benjamí, patr.; Domènec de Silos, ab.; Macari, prev. i mr.

El Sant 16 de desembre

Josep Manyanet, prevere i fundador

El segle XIX a Catalunya, com a molts llocs d'Europa, va començar la transformació de la societat agrària tradicional cap a un model capitalista industrial. Les noves congregacions religioses fundades aleshores tenien per objectiu difondre l'Evangeli en aquest context canviant. Un dels primers que s'hi va dedicar amb cos i ànima va ser sant Josep Manyanet (1833-1901). Fill d'una família molt pietosa i pobra de Tremp (Pallars Jussà), va estudiar als seminaris de Lleida i la Seu d'Urgell. Una vegada ordenat sacerdot, va treballar al servei del bisbe d'Urgell Josep Caixal, i va destacar per ser un gran devot de la Sagrada Família de Natzaret.

El seu posòsit: "Fer una llar del

món i de cada llar un Natzaret." I amb el temps va sentir la necessitat de tenir cura material i espiritual d'infants i joves en una societat que s'industrialitzava per moments. Per això va fundar els Fills i les Filles de la Sagrada Família, dues congregacions que ben aviat van obrir col·legis per tot Catalunya i després arreu del món.

Va passar els últims trenta anys de la seva vida a Barcelona. A través dels seus escrits i accions va ser un dels ideòlegs i inspiradors de la construcció de l'actual basílica de la Sagrada Família. La fama de santedat que el distingí en vida es va estendre arreu i Joan Pau II el va declarar beat el 1984 i ell mateix el proclamà sant el 2004.

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS

Institut de Litúrgia ad instar
Facultatis

Lloar Déu només és possible si és Ell mateix qui ens posa als llavis i, doncs, al cor, les paraules i els sentiments adequats

L'autèntica lloança

En aquest diumenge *Gaudete* on som convidats a alegrar-nos en el Senyor, és adient preguntar-nos com s'expressa aquesta alegria espiritual en la nostra pregària.

D'un temps ençà, proliferen entres d'oració on, amb l'acompanyament de música religiosa (no pas litúrgica) molt ritmada i una ambientació teatral, s'estimula a la lloança a través del cant i del ball, en clara continuïtat d'allò que protestants evangèlics pentecostals ja fa anys que realitzen. En grups catòlics, ni la presència de l'Eucaristia exposada en una custòdia aconsegueix impedir que, sovint, en aquest context les expressions corporals siguin d'allò més extravagants.

Cal que ens preguntem, però, si aquesta és una veritable lloança segons l'ensenyament de la Sagrada Escripura, la Tradició i el Magisteri eclesial.

Quan comencem la pregària de l'Ofici diví, amb el Salm 50 diem: "Obriu-me els llavis, Senyor. I proclamaré la vostra lloança." Així prenem consciència del fet que lloar Déu només és possible si és Ell mateix qui ens posa als llavis i, doncs, al cor, les paraules i els sentiments adequats. Es tracta d'un do que supliquem i que rebem. En aquesta mateixa línia, doncs, l'Església ens ensenya que, en la Litúrgia de les Hores, ella "complint l'ofi-

ci sacerdotal del seu cap, ofereix 'sense parar' (1Ts 5,17) el sacrifici de lloança, això és, el fruit d'uns llavis que confessen el nom de Déu (cf. He 13,15)" (Ordenament General de la Litúrgia de les Hores, 15).

Els batejats no podem pregar Déu separats del nostre Cap, que és el Crist gloriós, i del seu Cos, en perfecta sinergia entre l'Esperit i l'Església. És per això que, com ens ensenya el Vaticà II: "Els que celebren la Litúrgia de les Hores compleixen el deure de l'Església i participen del màxim honor de l'Esposa de Crist, perquè, en oferir lloances a Déu, estan davant del seu tron en nom de la mare Església" (SC 85).

És el mateix Concili que ens va recordar fins a quin punt, en la pregària litúrgica, l'Església s'associa a l'himne de lloança "que ressona eternament al cel" (SC 83). I també que la nostra unió íntima amb l'Església celestial ateny la seva perfecció quan "celebrem junts amb fraterna alegria la lloança de la majestat divina, i tots els redimits per la sang de Crist, reunits per formar una sola Església, amb un càntic idèntic, enaltim el Déu que és unitat i Trinitat" (LG 50, cf. SC 8.104).

Per tant, si volem lloar Déu en la fe i no alimentar només el sentiment religiós, el millor camí és el d'ensenyar a pregar amb la litúrgia de l'Església. És aquesta l'autèntica lloança, que uneix el cel i la terra. ■

El símbol de fe de Nicea-Constantinoble

© Vatican Media

Divina Litúrgia a l'església patriarcal de Sant Jordi (Constantinoble).

SEBASTIÀ JANERAS

Doctor en Ciències Eclesiàstiques Orientals

El Concili de Nicea, del 325, va establir una fórmula de fe, un símbol o credo, que va ser completat pel concili primer de Constantinoble (381) i que és recitat en la celebració eucarística, segons les diverses tradicions litúrgiques i eclesials. L'oferim aquí, en la versió catalana oficial (però amb algun petit retoc), assenyalant en **negreta** l'aportació de Constantinoble. Un fragment exclusiu de Nicea és indicat entre claudàtors []; dos altres complements, no inclosos en el text final de Constantinoble, són assenyalats en nota.

Creiem¹ en un sol Déu, Pare tot-poderós, creador **del cel i de la terra**, de totes les coses visibles i invisibles.

I en un sol Senyor Jesucrist, Fill unigènit de Déu, nascut del Pare **abans de tots els segles**².

[Déu nat de Déu],³ Llum resplendor⁴ de la llum, Déu veritable nascut del Déu veritable, engendrat, no pas creat, de la mateixa naturalesa del Pare, per ell tota cosa fou creada.⁵

El qual per nosaltres els homes i per la nostra salvació, davallà **del cel** i s'encarnà de la **Verge Maria per obra de l'Esperit Sant** i es va fer home.

Crucificat també per nosaltres sota el poder de Ponç Pilat, patí i fou sepultat.

I ressuscità el tercer dia, **tal com deien ja les Escriptures.**

I se'n pujà al cel, **on seu a la dreta del Pare.**

I tornarà **gloriós** a judicar els vius i els morts, i **el seu regnat no tindrà fi.**

Creiem en l'Esperit Sant, **que és Senyor i infon la vida,**

que procedeix del Pare,⁶ **i juntament amb el Pare i el Fill és adorat i glorificat,**

que parlà per boca dels profetes.

En l'Església, que és una, santa, catòlica i apostòlica.

Professem que hi ha un sol baptisme per perdonar el pecat.

Esperem la resurrecció dels morts i la vida del món venidor.

Amén. ■

1 "Creiem" és del símbol de Nicea; el símbol de Nicea-Constantinoble té el verb en singular: "Crec".

2 Nicea aclareix: [és a dir, de l'essència del Pare].

3 Aquesta expressió, pròpia de Nicea, no és recollida per Constantinoble, però, en canvi, apareix en la versió llatina: *Deum de Deo*.

4 La versió oficial catalana no dona prou la idea d'origen. Seria millor: "Llum sortida de la llum".

5 Nicea especifica i afegeix: [les del cel i les de la terra].

6 Occident, per obra dels visigots, i difós sobretot pels francs, va afegir-hi: "i del Fill", que va quedar en el Credo llatí, causa de divisió entre l'Occident i l'Orient. Aquest manté el text original, en el qual, segons el papa Lleó (s. V) i d'acord amb el Concili de Nicea, no s'hi podia afegir ni treure res. És el que fa la recent Declaració ecumènica publicada per la Conferència episcopal.

7 D'acord amb el text grec (μέλλοντος) i amb el llatí (venturi saeculi). La traducció en ús diu: "de la glòria".

Cartes

El temps d'Advent

L'any natural s'acaba amb la festa de cap d'any, celebrada amb tota mena de luxes, menjars abundants, begudes a dojo, una desmesurada alegria, música estrident, disfresses, consumisme, concerts, molta llum... Però l'any cristià és molt més humil, sense coets, sorolls ni xerinoles. El nou any litúrgic ha començat amb l'Advent, i ens cal fer un canvi en la nostra vida de fe, disposats a preparar el nostre cor per al naixement de l'Infant Jesús. Això ens demana promoure més solidaritat cap als qui ens envolten, als quals desitgem amor, pau, esperança.

Per preparar-nos-hi tenim un temps d'espera, l'Advent, una preparació interior per acollir amb fe i alegria la primera vinguda del Senyor, marcat per l'esperança de la celebració del Nadal. El Senyor és a prop, Ell sempre camina amb nosaltres —no estem sols—, però hem de deixar que s'acosti i ens transformi el cor, amb l'acompanyament de la Mare de Déu. Dediquem més temps a l'oració i sempre amb actitud sincera per ajudar i tenir compassió envers els qui més sofreixen. Aquest temps té molt a veure amb la llum; deixem-nos il·luminar per Ell. Visquem amb intensitat aquest breu i bonic període de l'Advent, perquè els cristians som cridats a mirar el futur amb realisme i esperança. Quan esperem, vivim il·lusionats, amb esperit positiu. En l'Advent, no tan sols esperem la vinguda de Jesucrist ara,

sinó que vindrà al final dels temps a jutjar la nostra vida, esperant gaudir de la vida eterna.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

S'acosta Nadal

Aquests dies al TNC s'està representant l'obra *La corona d'espines*, de Josep Maria de Sagarra; l'èxit és clamorós, tothom en surt plenament satisfet i commocionat.

Som ja en temps d'Advent, suggereixo fer la lectura del seu poema de Nadal: "Ai, aire d'aquesta nit, i l'absoluta meravella de la bellesa de la creu, sols pot dir-la una estrella!"

Segueix tot un devessall de poesia d'excel·lència en la descripció d'aquest grandios fet històric del naixement del Déu infant.

També el nostre Joan Maragall ens ha deixat un poema breu, *Nadal*, d'una sensibilitat exuberant: "Caieu, fulles, que ja s'acosta Nadal." Més endavant: "I al punt de mitjanit tot ocell ha refilat, i tota herba ha florit i Jesús és nat!"

Aquestes dues grans obres ens ajuden per viure plenament aquest Advent, tot esperant amb joia el naixement de Jesús infant. Bon Nadal a tothom.

PELEGRÍ BERNIAL CASTELLS

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Commemoració de la Immaculada

Gairebé totes les parròquies andalus van celebrar la vetlla dedicada a la Immaculada amb les misses pontificals a les catedrals i una devoció especial juvenil a Maria. Contemplem Maria Immaculada: una dona sense taca, sense pecat. Un ésser humà com nosaltres, que ha fet espai en la seva vida a Déu, perquè Ell s'expressi a través d'Ella.

Ella li va donar vida, alè, aliment, educació. La festa de la Immaculada ha estat també la nostra perquè som beneïts, estimats, especials davant del Pare celestial. Ens ha omplert de béns i de dons. Hi ha una cosa pura en tot ésser humà, un fons intocable, immaculat, en el qual resideix el seu rostre més autèntic. Déu mateix habitant en nosaltres, donant-nos la nostra identitat veritable, feta de bondat, de senzillesa i de despreniment. En aquests temps de cansament i pessimisme increient, Maria pot conduir-nos cap a una vida cristiana més fonda i més fidel a Déu.

Apropar-nos a Maria és col·locar-nos en el millor punt per descobrir el misteri de Crist i acollir-lo.

L'evangelista Mateu ens recorda Maria com la mare de "l'Emmanuel", la dona que ens pot apropar a

Jesús, el "Déu amb nosaltres". Tres boniques "guspires" en la seva silueta: "Maria, la mare del meu Senyor", com proclama Elisabet a crits i plena de l'Esperit Sant; "Maria, l'evangelitzadora", que ofereix a tothom la salvació de Déu; "Maria, portadora d'alegria", des d'una actitud de servei i d'ajuda a qui la necessita.

Avui és obligat recordar el sonet de Gerardo Diego a la Immaculada i escollir alguns dels seus versos: "¡Alba, mírala bien! Y el mundo sea / heno que cobra resplandor y brío / en su mirar de alondra transparente, / aurora donde el cielo se recrea, / aurora tú que fuiste como un río / y Dios puso la mano en la corriente."

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

“El documental ‘Hospital de Campanya’ retrata un miracle d’humanitat al centre de Barcelona”

Jordi Roigé, director del film presentat en el marc de la Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya

©Blanquerna-Universitat Ramon Llull

Jordi Roigé és el director del documental.

CARME MUNTÉ I MACIÀ GRAU

S'ha estrenat als cinemes Verdi de Barcelona el nou documental dedicat a l'Hospital de Campanya de Santa Anna. El film, dirigit per Jordi Roigé, va ser una de les peces més esperades de la Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya i presenta de manera vivencial la realitat d'aquesta parròquia situada al cor de la ciutat. Ràdio Estel va entrevistar Jordi Roigé, que va explicar que el documental inclou testimonis de voluntaris i de joves acollits, i s'endinsa en els serveis que ofereix la parròquia en el dia a dia.

Per què era necessari un documental com aquest?

Aquesta història fa anys que la tinc al cap. Amb mossèn Peio Sánchez ens uneix una passió pel cinema i per l'audiovisual, però no volíem explicar només què fa l'Hospital de Campanya de Santa Anna —per això ja hi ha memòries, reportatges i abundant material informatiu— sinó entrar-hi de veritat. Veure què passa a dins: al menjador, a la infermeria, al servei mèdic, als pisos d'acollida, on molts joves intenten construir el seu futur. Volíem parlar amb la gent.

Ha estat fàcil trobar els testimonis?

És evident que no tothom vol

aparèixer en un documental així; per això hem treballat amb molta sensibilitat. Hem tingut una col·laboració màxima per part de l'organització, de mossèn Peio Sánchez i del vicari de la parròquia, Xavier Morlans, als quals estic molt agraït. També hi ha una figura important, el Dabo, amb qui iniciem el documental. I, de manera molt especial, hi és present la Viqui Molins: vam començar a rodar just amb el seu funeral-homenatge, i el seu record i el seu esperit impregnen tot el film.

Què hi trobem, al documental?

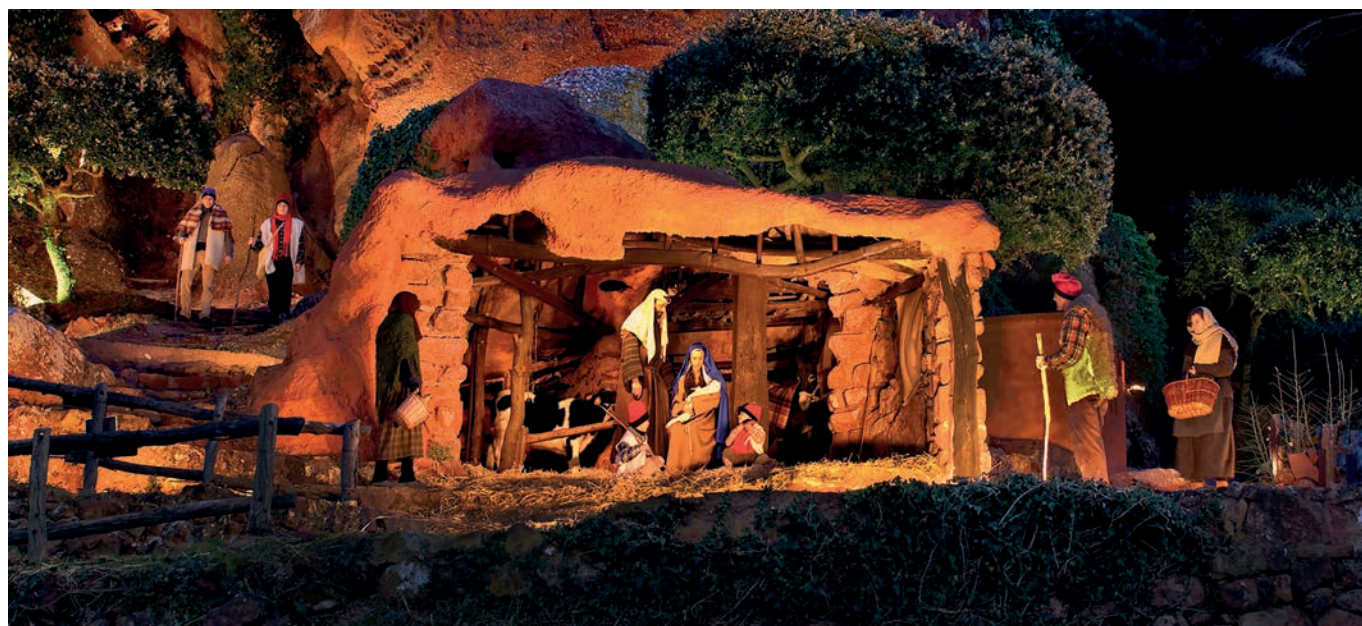
La mirada del documental és sobretot vivencial, encara que també informativa. Les voluntàries ens demanaven que féssim visible la necessitat de més voluntariat. Si el documental serveix per mostrar aquesta realitat i animar la gent a donar una mica del seu temps, ja estarà ben fet. I també és una crida a la nostra consciència, no només a les autoritats públiques —que sovint estan saturades— sinó a tota la societat. El que hi ha a Santa Anna és humanitat pura: dolor, esperança i molta humanitat.

Com és la dimensió espiritual del documental?

La iniciativa neix en un espai eclesial: som a la parròquia de Santa Anna, i els impulsors són sacerdots i religioses. Tot l'àmbit social i d'inserció laboral està amarat d'un univers pastoral molt evident. A més, Santa Anna és una experiència de multiculturalitat i trobada interreligiosa. És un espai que respira molt l'esperit del papa Francesc; de fet, l'expressió "Hospital de Campanya" és seva. Allà tenen clar que la seva funció no és curar definitivament les ferides, sinó acollir-les i poder-les derivar, perquè són a primera línia, al front. ■

Fins a quatre generacions d'una mateixa família donen vida al Pessebre Vivent de Corbera

Una cita imprescindible dins del calendari nadalenc català

© Pessebre Vivent de Corbera

Escena del naixement a la cova.

REDACCIÓ

El Pessebre Vivent de Corbera (www.pessebreacorbera.cat), organitzat per l'Associació Pessebre Vivent Amics de Corbera, ha iniciat la 62ena temporada i es pot visitar fins al 10 de gener del 2026, amb un total de 47 representacions els caps de setmana i festius.

Un dels referents del Nadal a Catalunya torna a omplir de llum i emoció les nits d'hivern amb una nova temporada plena de tradició i esperit comunitari. Enguany, fins a quatre generacions d'una mateixa família participen conjuntament en la representació, un fet que simbolitza la continuïtat d'una tradició que passa de pares a fills i que manté viva la màgia del Nadal des de fa més de seixanta anys.

"És emocionant veure com avis, fills, nets i besnets participen junts

amb la mateixa passió que fa seixanta anys. El nostre Pessebre és una gran família, i això és el que li dona ànima", explica Víctor González, president del Pessebre Vivent de Corbera.

Si alguna cosa distingeix el Pessebre Vivent de Corbera és el seu esperit col·lectiu i familiar. Cada temporada, més de 250 voluntaris —entre actors i equip organitzatiu— treballen de manera totalment desinteressada per donar vida a aquest gran projecte. La seva dedicació converteix aquesta activitat en un model de participació ciutadana i de compromís cultural amb el territori.

A mesura que el públic avança per dins del Pessebre —a mida real—, en un recorregut de 700 metres i un espai natural de més de 14.000 m², una veu en *off* relata el que el visitant va veient; el relat s'entrellaça amb la narració i música de nades. El públic es converteix en un figurant més del Pessebre.

Amb 30.242 visitants en l'edició anterior, el Pessebre reafirma el seu paper com una de les activitats culturals i tradicionals més consolidades per Nadal a Catalunya. El Pessebre atreu públic d'arreu de Catalunya i fora del país, i prop del 40% dels assistents repeteixen cada temporada, convertint aquesta experiència en una tradició familiar que uneix generacions i emociona cada any com el primer. Des de la seva fundació, l'any 1962, més d'un milió de persones han visitat el Pessebre; una cita imprescindible dins del calendari nadalenc català.

"El nostre èxit no és superar-nos en nombre de visitants, sinó el compromís i la il·lusió de la nostra gent. Sense ells, res d'això no seria possible", afirma Víctor González. I afegeix que "saber que més de trenta mil persones comparteixin aquesta experiència amb nosaltres ens omple d'orgull i ens dona molta força per continuar". ■

El Pacte de la Circumcisió

(Gn 17,1-14 i Jn 8,39-40)

ORIOI JARA

Escriptor i guionista

La paraula del Senyor sempre és certa, independentment de la nostra actitud o el nostre comportament

Abraham té 99 anys, és a dir, han passat 24 anys des que Déu li va prometre que les famílies de la terra serien beneïdes pel seu nom¹. Ha passat pràcticament un quart de segle sense que Abraham pugui veure l'acompliment d'allò que el Senyor li va garantir quan li va manar que ho deixés tot i anés a Canaan. "Ves-te'n del teu país, de la teva família i de la casa del teu pare, cap al país que jo t'indicaré. Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que serà font de benedicció²." 24 anys després d'aquestes paraules Abraham és un nòmada que no ha aconseguit ni tan sols tenir un fill amb la seva dona. Quants de nosaltres dubtaríem de la nostra fe en una situació així? Quants cristians considerem que tenim el dret d'imposar a Déu terminis per a l'acompliment de la seva voluntat? No entenem una cosa fonamental: malgrat la nostra impaciència (i el nostre pecat), el pla de Déu per a la nostra vida (present i futura) és irresistible.

Aquesta porció és molt edificant perquè ens permet reflexionar sobre dues característiques del caràcter de

Déu que haurien de donar-nos molta joia. Primer, Déu és fidel. Podem rendir absolutament la nostra ment i el nostre cor a Déu. Podem deixar de posar condicions i de patir pel calendari. Déu aconsegueix el seu pla de manera perfecta. Ja sabem com va acabar aquesta història: Déu va donar un fill a Abraham i a Sara i, a més, va complir les seves promeses a través de Crist, qui va edificar la seva Església i convertir-la en poble de Déu. La paraula del Senyor sempre és certa, independentment de la nostra actitud o el nostre comportament.

En segon lloc, la crida de Déu és universal. En aquest sentit val la pena parar atenció a dues coses que són molt rellevants en aquest capítol. Per una banda, el Senyor promet a Abraham que el seu llegat serà per fe, i no en base a la seva ètnia. Li diu que serà pare d'una multitud de nacions³. En segon lloc, i per rematar aquesta promesa tan important, Déu mana a Abraham que es circumcidi ell, els seus fills i els seus servents, també els que siguin estrangers. Un cop més veiem que el pacte no és racial, com pensem moltes vegades, sinó universal i dirigit a totes les nacions. ■

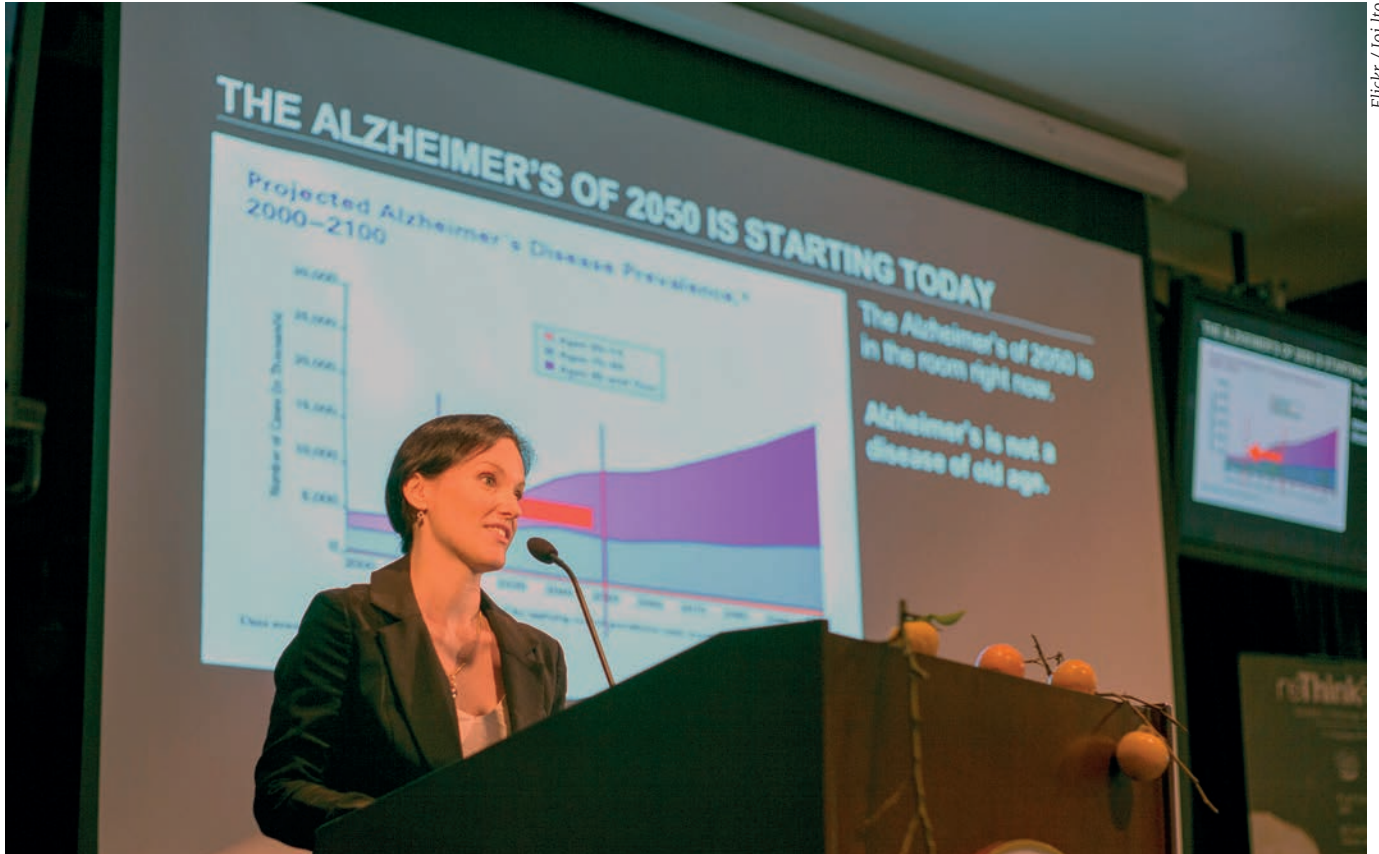
¹ Gènesi 12,4

² Gènesi 12

³ Gènesi 17,4

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

S'incrementa l'estudi dels efectes de la menopausa en l'organisme femení

Flickr / Joí Ito

La neurocientífica Lisa Mosconi estudia la relació entre menopausa i cervell.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Totes les dones sanes experimenten el fenomen de la menstruació. Cap als 12 anys tenen, cada 28 dies aproximadament, unes pèrdues de sang provinents del seu úter, que van acompanyades de l'òvul no fecundat. Però, quan queden embarassades, cessa aquesta pèrdua perquè l'òvul ha estat fecundat i comença l'evolució del fetus. Amb l'edat, entre els 45 i 50 anys, la menstruació s'acaba i aquest final s'anomena menopausa.

I què passa en arribar a la menopausa? Moltes vegades la dona pot experimentar tristesa, depressió, malestar o bé, fins tot, demència (com ara l'Alzheimer), o un altre símptoma neurològic. No totes les dones ho viuen igual. Com que és cosa sabuda, no s'hi ha donat importància, però avui dia hi ha qui ha determinat que val la pena fer-ne un estudi mèdic. Una pionera en aquest tema és la neurocientífica Lisa Mosconi, que va començar, a partir del 2010, a escodrinyar la relació entre menopausa i cervell.

Una de les primeres troballes que ha fet és que tots els símptomes cognitius defectuosos provocats per la menopausa són, en general, transitoris perquè el cervell aconsegueix readaptar-se. I és que el cervell i els ovaris estan connectats molt profundament. La menopausa representa un període de vulnerabilitat,

però el cervell, si està ben sa, té la capacitat adaptativa que li cal per al bé de l'organisme. Però també cal dir que la menopausa és, per a molts cervells, un risc important per acabar desenvolupant una malaltia neurodegenerativa en etapes posteriors de la vida, cosa que cal tenir en compte.

Tot i que encara calen més estudis i les evidències fins ara no són concrets del tot, s'està investigant si administrar teràpia hormonal substitutiva (THS) podria ser protectora, però com que no totes les dones poden prendre la THS, hi ha en perspectiva adoptar estratègies de prevenció, que poden representar una diferència en el benestar cognitiu.

Com veieu, encara hi ha moltes coses a dir, però m'ha semblat d'interès les dades que he recollit sobre aquest tema per donar-vos-les a conèixer. ■

GENT DE CASA

Joan Cuadrench i Aragonès

Joan Pallarès-Personat

Senzill i auster, era molt estimat pels seus feligresos.

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

Nascut a Barcelona, al barri de Gràcia, el 1942, mossèn Joan Cuadrench i Aragonès va ser un sacerdot que tota la seva vida va estar al costat dels humils i dels necessitats a les parròquies més marginals i obreres. A finals dels anys seixanta va arribar a Can Palet, a Terrassa; posteriorment passaria a Badalona, als barris de Pomar, primer, i Llefià, després, per arribar el 2001 a Nou Barris, a Barcelona, com a rector de la parròquia de Sant Sebastià i, a partir del 2013, també de la de Santa Magdalena.

Mossèn Cuadrench sempre va sentir-se molt arrelat als barris i a

la gent de l'entorn per on va passar. També va ser arxipreste de Trinitat-Roquetes i, entre el 2012 i el 2018, vicari episcopal de zona, encarregant-se, a part del seu arxiprestat, dels de Sant Andreu, Poblenou i Provençals.

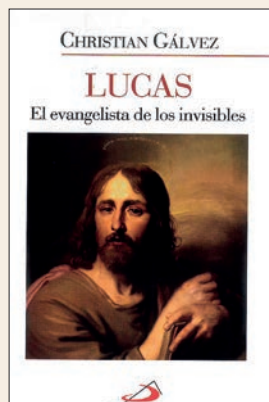
Solidari i preocupat no només per l'espiritualitat, sinó també per les necessitats dels seus feligresos, en un punt àlgid com la crisi del 2008 —quan la situació del repartiment d'aliments va començar a ser un problema seriós i no content amb els repartiments de bosses— va impulsar la iniciativa del primer banc d'aliments a manera de supermercat. Va crear DISA al barri de Roquetes, evitant les cues de repartiment i vetllant per la dignitat de les persones.

A part d'aquesta iniciativa, al llarg de la seva vida va tenir-ne moltes altres, afavorint els cursos de català per als nouvinguts; també es va preocupar de cercar mecanismes per inte-

grar els veïns en el mercat laboral. Senzill i auster, estimat pels veïns, li agradava en el poc lleure que li quedava “anar al meu poble —deia—, que jo soc de Gràcia” i llegir, escoltar música o també, en els darrers anys, el món casteller; explicava que s'hi havia aficionat perquè admirava aquella feina conjunta i en equip.

En una entrevista que li vaig fer l'any 2013, amb el fons de la distribució d'aliments, em comentava: “Nosaltres fem això perquè toca fer-ho, perquè Jesús ens va encomanar que ens preocupéssim dels pobres. Ho diu l'Evangeli i forma part de l'ADN de l'Església, i encara que sabem que no podem arreglar-ho tot, fem tot el que podem.”

L'alarma d'una epidèmia mortal no el va arronsar en la seva feina; va morir en els primers dies del Covid, el 20 de març del 2020. Va ser el primer sacerdot de l'arxidiòcesi barcelonina víctima de la pandèmia. ■

CHRISTIAN GÁLVEZ

Lucas. El evangelista de los invisibles
Editorial San Pablo, 2025, 256 pàg.

Metge i escriptor, Lluç se'ns presenta com un pont entre cultures i com el narrador de la misericòrdia de Jesús. És l'evangelista que va saber mirar on d'altres no miraven: els pobres, les dones, els malalts i els oblidats.

Llibres més venuts el mes de NOVEMBRE

+claret

JAUME SIDERA PLANA

Homilies. Cicle A
Editorial Claret

FRANCESC TORRALBA

La Paraula que em sosté
Ara Llibres

ANTONI GELONCH

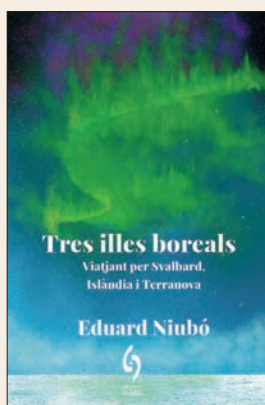
Encara ets de missa?
Albada Editorial

BÁRBARA HORRILLO

Expectativas, depresión posparto y vínculo / Editorial Desclée De Brouwer, 2025, 160 pàg.

Un camí amb la consciència com a guia en la maternitat i la criança. Alhora, ofereix una perspectiva divulgativa i científica adreçada als professionals de la salut que acompanyen dones en aquest moment vital.

EDUARD NIUBÓ

Tres illes boreals
Edicions Sidillà, 2025, 340 pàg.

Svalbard, Islàndia i Terranova són tres illes que conserven la seva idiosincràsia (història, mites, lluites dels seus pobles...) i que les converteixen en un lloc ideal per comprendre el passat, el present i el futur del nostre món.

EMILI AMETLLER I SERRA

A l'esclaire
Viena Edicions, 2025, 104 pàg.

A partir de la troballa de les restes de milers d'estructures situades per sobre de la cota dels 2.000 metres al terme de Queralbs, l'autor ha descobert una ignota ocupació prehistòrica que evidencia un fenomen extraordinari totalment desconegut.

CRÍTICA DE CINEMA

Vides plenes d'esperança

MERCÈ LAJARA
*Llicenciada en Biologia i
doctora en Bioètica*

De vegades passen coses inusuals que fan reflexionar i que, fins i tot, podrien ser el guió d'una pel·lícula. Això li va passar a Tracie Laymon, directora i guionista de la molt premiada *Un "like" d'en Bob Trevino*. Un dia, accidentalment, va enviar un missatge a un desconegut de Facebook que es deia com el seu pare, i la va sorprendre la calidesa de la resposta que en va rebre i els savis consells que li va fer arribar. Aquest fet va ser el que la va animar a escriure aquesta història.

"UN 'LIKE' D'EN BOB TREVINO"

DIRECCIÓ i GUIÓ: Tracie Laymon
FOTOGRAFIA: John Rosario
REPARTIMENT: Barbie Ferreira, John Leguizamo, French Stewart, Rachel Bay Jones, Lauren 'Lolo' Spencer, entre d'altres
GÈNERE: comèdia dramàtica basada en fets reals
 Estats Units, 2024
 102 min

Lily Trevino (Barbie Ferreira) és una noia amb inseguretats i manca d'autoestima. S'ha passat els seus vint anys intentant, sense aconseguir-ho, tenir una bona relació amb el seu pare (French Stewart) que, de fet, és un narcisista que no es preocupa per ella. L'altre protagonista, en Bob (John Leguizamo), per un trist succés esdevingut en el seu matrimoni, viu tancat en la seva feina i es mostra distant afectivament amb la seva dona, sense saber com solucionar la situació. A tots dos els embolcalla un ambient de tristor i solitud. Un dia, la Lily, sense saber ben bé per què, escriu el nom del seu pare a Facebook: Bob Trevino. Troba algú amb el mateix nom i comença a parlar-hi a través d'aquesta xarxa social. De mica en mica, es va establint una bonica familiaritat entre tots dos. I es crea una inusual amistat entre ella, jove, i ell, adult. Apareix la confiança, les confidències, el compartir les difi-

cultats amb què es troben. Així, les seves vides s'omplen d'esperança, de saber-se valorats i reconeguts per l'altre. I la calidesa es fa present a les seves vides.

En una societat on les interaccions amb el món digital són tan qüestionades, aquest film ens presenta la possibilitat de poder-les utilitzar amb una bona finalitat. La forma com fem servir aquestes eines, no tant el mitjà, pot esdevenir un perill per a les persones, sobretot per a les més desprotegides. Tanmateix, val la pena escoltar el que la directora d'aquest llargmetratge comenta al respecte: "Podem deixar comentaris negatius, sense saber qui els està rebent i com l'afecten, o podem reconduir aquesta energia envers quelcom positiu. L'amabilitat està molt infravalorada i hem de recuperar-la. (...) Volia mostrar que no estem sols. Internet es creà inicialment amb el propòsit d'apropar la humanitat. Encara es pot fer servir per a això."

AMB BON HUMOR

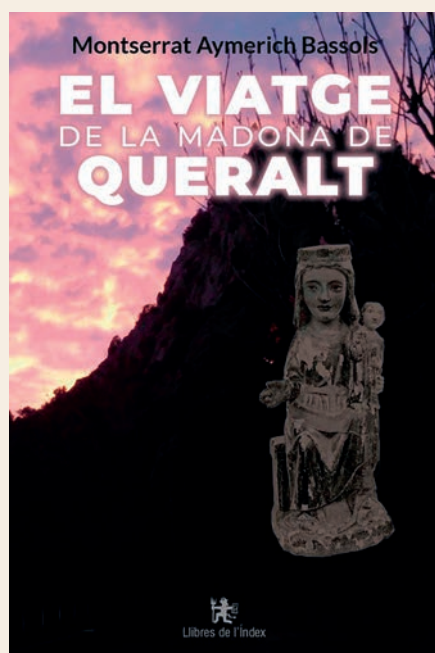

CRÍTICA LITERÀRIA

Estudi de la iconografia mariana

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Caputxí

**MONTSERRAT AYMERICH
BASSOLS (PRÒLEG DE RAMON
FELIPÓ)**

El viatge de la Madona de Queralt
Llibres de l'Índex, 2025, 82 pàg.

Estudi sobre la indumentària religiosa conservada a la sagristia del santuari berguedà de Queralt que l'any 2001 va retrobar el sacerdot-custodi Mn. Ramon Barniol. L'autora, experta en l'estudi del vestuari medieval català, analitza molt minuciosament els sis conjunts indumentaris destinats a la Mare de Déu i al Nen Jesús queraltins. Per a cada joc, un vestit llarg i un altre de petitó, acompanyats de mantells, llaços i altres complements confeccionats amb sedes de diferents colors, brodades amb fil d'or i argent, amb pedreria i altres elements decoratius. Van ser confeccionats a la segona meitat del segle XIX i a les primeries del segle XX i que, de manera postissa, vestien la bella imatge romànica de la Mare de Déu de Queralt.

Aquests vestits postissos els va lluir la imatge fins a la seva restauració, realitzada l'any 1916 als tallers barcelonins de Dionís Renart, sota el guiatge de Bernardí Martorell, efectuada en ocasió de la coronació canònica, celebrada el mateix any del 1916. Llavors la primitiva imatge romànica de talla va ser coberta per massilles de guix i cola que en modificaren els volums originals (pàg. 58) i, també, quan li fou incorporada a la mà la típica oreneta.

L'autora, amb aquesta valuosa aportació a l'estudi del patrimoni tèxtil conservat al santuari de Queralt, posa de manifest com la geometrització de la indumentària tèxtil mariana típica de la Catalunya del Barroc "prenia una forma cònica que permetia cobrir la imatge romànica o gòtica, sedent o dempeus i convertir-la en una talla de notables dimensions que no es feia enrere a l'hora de presidir un retaulle barroc" (pàg. 68).

Una merescuda felicitació a Montserrat Aymerich per aquesta nova aportació al progrés dels estudis de la iconografia mariana de casa nostra! ■

UN NOU LLINDAR

Viviu sempre contents!

En ple Advent, ens arriba una invitació a viure contents, plens d'aquella alegria que ens inunda i ens fa feliços. El profeta Isaïes, de forma simbòlica, ho descriu així: "Que s'alegrin el desert i la terra eixuta, que l'estepa exulti i floreixi. Que s'ompli de flors primerenques, que boti i cridi de goig i d'alegria" (Is 35,1-2). Una alegria certament especial i que duri. Una alegria que ens ve com un regal anticipat del Nadal i que prové del fet que el Senyor és a prop!

D'altra part, percebem que hi ha una alegria momentània, passatgera, que té preu en els mercats del consum i de la diversió; hi ha una alegria conquerida, la que corona un esforç; hi ha l'alegria cultivada a l'interior d'un mateix, l'alegria que proporciona l'amistat, l'honradesa, la lleialtat, la humilitat, el servei als altres, l'admiració per la creació i l'espai on vivim, per la vida, la família, la consecució d'un ideal noble, i tantes experiències humanes i espirituals gratificants. Però, sobretot, existeix una alegria regalada, gratuïta, profunda, sincera, compassiva, oberta, contagiosa, solidària, compartida, inesgotable. És l'alegria que proclama Maria, la Mare del Senyor quan diu: "El meu esperit celebra Déu que em salva" (Lc 1,47) i en descriu el resultat.

Avui, què veu Déu en nosaltres, què veu en la nostra espera? Potser l'alegria ve condicionada quan veiem la dura realitat de les persones que pateixen el menyspreu i la marginació social, víctimes del mal tracte de gent molt propera, sotmeses a violència domèstica o exposades a qualsevol atropellament inhumà.

Tanmateix, l'espera de Jesús ve plena de contingut alliberador, és font d'alegria i esperança i ho pot transformar tot.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Xavier Abel, Pilarín Bayés, Cintia Carreira, Pilar Casals, Teresa Casillas, Ángeles Conde, Francesc Conesa, Juanjo Fernández, Daniel Gil, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Sebastià Janeras, Oriol Jara, Mercè Lajara, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Jordi Nadal, Francesc Nicolau, David Pagès, Joan Pallarès-Personat, Quique, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, Lluç Torcal, Josué Villalón, Bàrbara Virgil

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nostres
col·laboradors no reflecteixen necessà-
riament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

VI CICLE DE CONCERTS D'ORGUE

El **diumenge 14 de desembre**, a les 18.00, concert de Guido Iotti a la par-ròquia de Sant Vicenç de Sarrià (pl. Sarrià - Barcelona).

LLIBRERIA CLARET

El **dimarts 16 de desembre**, a les 18.30, presentació del llibre *Cartografia de l'Esperança* de Joan Albert Vicens i Jordi Corominas, a càrrec del claretià Màxim Muñoz (c/ Sicília, 410 - Barcelona).

NADAL

El **dimecres 17 de desembre**, a les 19.00, *La llum de Nadal*, lectura de poemes de Laia Llobera, Jordi Pàmies, Mercè Amat, Carles Duarte i Carles Torner a l'església de Sant Jaume de Barcelona.

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **dimecres 17 de desembre**, a les 19.30, concert de Nadal de la Coral Espígol a favor de la Fundació Mirada de Esperanza; el **divendres 19**, a les 19.30, concert de Nadal de la Coral Societat Civil Catalana i la Coral Alborada de la Casa de Sòria a favor de la Fundació Manos Providentes; el **dissabte 20**, a les 20.00, concert de Nadal del Duo Amoria per a la Fundació Mirada de Esperanza (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

PARE MAURI

El **dissabte 20 de desembre**, a les 17.00, presentació del llibre *Padre Mauri: menos misa y más pico y pala* als Amics de la Unesco de Barcelona (c/ Mallorca, 207 - Barcelona).

AMICS DE L'ORGUE DE LES CORTS

El **diumenge 21 de desembre**, a les 18.00, concert de Nadal amb Mercè Sanchís a la parròquia de Santa Maria del Remei (pl. Concòrdia, 1 - Barcelona).

Girona

CONFERÈNCIA

El **dimarts 16 de desembre**, a les 19.30, conferència de Pere Codina sobre *Una Església en extinció o amb futur* al Casal Marià d'Olot.

Lleida

XXVII FESTIVAL ORGUES DE PO-

NENT I DEL PIRINEU

El **divendres 19 de desembre**, a les 18.30, concert d'Olga Farrando (so-prano) i Àngel Montero (orgue) a la catedral de Lleida.

APOCALIPSI

El **dissabte 20 de desembre**, a les 17.30, formació sobre el llibre de l'Apocalipsi *L'obertura dels segells*, a la parròquia de Sant Jaume Apòstol de Lleida.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **divendres 19 de desembre**, a les 19.00, conferència de Pere Cascante sobre *Les canalitzacions hidràuliques a la Solsona medieval*.

Tarragona

SAGRADA FAMÍLIA

El **dijous 18 de desembre**, a les 19.30, conferència de Mn. Joan Miquel de Rivas i Sergi Coll sobre *La façana del Naixement de la Sagrada Família* a l'església parroquial de Crist Rei de Reus.

Terrassa

PESSEBRE VIVENT

El **diumenge 14 de desembre**, el **dissabte 20** i el **diumenge 21**, a les 18.00 i a les 19.00, representació del pessebre vivent a Sant Fost de Camp-sentelles (www.pessebreviventsant-fost.cat).

RITU HISPANOMOSSÀRAB

El **dijous 18 de desembre**, a les 19.00, missa en ritu hispanomossàrab a les esglésies de Sant Pere de Terrassa presidida per Mn. Joan Hernández.

Vic

CONCERT

El **dissabte 20 de desembre**, a les 20.00, concert de Nadal amb l'Orfeó Manresà a la Seu de Manresa.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els cristians que viuen en con-textos de guerra o conflicte, especial-ment al Pròxim Orient, siguin llavors de pau, reconciliació i esperança

“Gaudí pertany a aquell grup de persones que viuen per servir Déu i els altres”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Dissabte 29 de novembre va tenir lloc un concert-homenatge a Antoni Gaudí a l'església de Sant Francesc de Sales de Barcelona, on Gaudí va treballar i aprendre del seu mestre, Joan Martorell. Xavier Cuevas (arpa), Sara Bermúdez (soprano) i Aloma Ruiz (violí) van convidar a viure una “experiència artística plena”. D'altra banda, el diumenge 4 de gener, a les 18.00, a Sant Francesc de Sales, i dissabte 10 de gener, a les 20.15, a la basílica de la Concepció de Barcelona, podrem gaudir del cicle de Concerts de Nadal, amb un subratllat especial sobre Gaudí i la música.

Com connecta la música amb el geni d'Antoni Gaudí?

A Barcelona, l'any 1916 es van fer uns cursos de cant gregorià, organitzats pel monjo de Montserrat Gregori Maria Sunyol i el mestre Lluís Millet, impartits al Palau de la Música. Una anècdota molt curiosa és que Gaudí, que aleshores tenia més de seixanta anys, es va matricular al curs. Li van preguntar: “Mestre Gaudí, com és possible que vostè s'apunti a aprendre música?” I ell va respondre: “A través de melodies del cant gregorià vinc a aprendre arquitectura.” Aquesta anècdota ens ve explicada per diverses fonts, una és el mateix Lluís Millet net, professor del Conservatori Municipal de Música de Barcelona, a qui vaig tractar personalment. Una altra font va ser durant una classe d'improvisació on l'organista Juan de la Rubia em va fer una referència d'un article que ho explica, titulat *Gaudí i la música*, de l'arquitecte i col·laborador i deixeble Joan Baptista Serra. I la mateixa neta del l'arquitecte Joan Baptista i Serra, que encara viu però és d'edat molt avançada, i que sempre venia als meus concerts i teníem converses molt interessants sobre el seu avi i Gaudí.

Era un apassionat de la música?

Sí, només cal observar les cantories de la Sagrada Família. Pensades per a més de 1.000 cantaires i repartides per tota la nau fins al cimbori a 45 metres d'alçada. Ell cercava una sonoritat molt embolcallant. També vaig fer un recital d'arpa al

XAVIER CUEVAS

Xavier Cuevas ens parla de la relació de Gaudí amb la música

Palau Güell, gràcies a Carmen Güell, i va ser una experiència preciosa: a la sala de música del Palau, quina sonoritat! L'arpa és un instrument molt delicat. Doncs a la sala del Palau Güell sentia com que el so m'embolcallava, amb una ressonància molt especial, sense barrejar les notes, sinó difuminant-les com una aquarel·la. Allà vaig quedar sorprès com a músic i vaig entendre que Gaudí era conscient de tots els detalls.

Personalment, com viu aquest Any Gaudí i la possible canonització?

Pregant i demanant la seva intercessió. La fe és un dels pilars centrals per entendre Antoni Gaudí i tota la seva arquitectura. No és només un element present: és el motor que impulsa la seva obra i que dona sentit a moltes de les seves decisions estètiques, tècniques i simbòliques. Gaudí ens ajuda a mantenir la fe a la ciutat Barcelona: que una eminència de l'arquitectura com ell hagi estat de missa diària és un exemple monumental per als catòlics! I que l'església més alta i una de les més visitades del món la tinguem aquí a casa és un testimoni evangelitzador imparable. Gaudí hauria estat el mateix si no hagués estat creient?, permeteu-me dubtar-ho. Gaudí pertany a aquell grup de persones que viuen per servir Déu i els altres, d'una manera incansable, a través del seu ofici i de la perseverança constant.

Escoltant, sentiràs!

nous continguts, noves veus

— ESTRENEM TEMPORADA —

www.radioestel.cat